

СИЛАБУС КУРСУ МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ. ФОРТЕПІАНО, СИНТЕЗАТОР

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітня програма «Звукорежисура»
Рік навчання: I, II, III, IV;
Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Кількість кредитів: 15
Мова викладання: **українська.**

Керівник курсу:

Полянський В'ячеслав Анварович,
заслужений діяч мистецтв України, професор.

Контактна інформація: slavaslava1945@gmail.com

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу, Комп'ютерні технології в музиці, Режисура естради.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Музично-звукове оформлення, Звукорежисерська студійна практика, Звукорежисерська концертна практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення навчального освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати принципи та методики аналізу творів музичного мистецтва.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера.	ПРН 8

Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва .	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17
Вміти на професійному рівні здійснювати проведення концертів, театральних заходів та шоу-програм, в реальному часі згідно задуму режисера, композитора, автора, або відповідно до законів жанру, стилю твору, який виконується.	ПРН 18

Відповідно до освітньої програми: «Звукорежисура» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва та звукорежисури.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 8	Здатність використовувати професійні знання та навички під час спілкування з виконавцями, виконавськими колективами, диригентом, продюсером та іншими суб'єктами творчого процесу.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної, звукорежисерської діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, звукорежисурі та музичному мистецтві.
СК 19	Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.

Музично-творча діяльність фортепіано, синтезатор належить провідне місце в комплексі дисциплін,

спрямованих на формування професійних якостей музиканта естрадно-джазового напрямку та звукорежисера. Досконале володіння музичним інструментом, вміння високохудожньо інтерпретувати художні твори є обов'язковим показником рівня професійної підготовки.

Дисципліна «Музично-творча діяльність» є важливою складовою інструментально-виконавської та звукорежисерської діяльності підготовки майбутнього фахівця, передбачає оволодіння сучасними інструментально-виконавськими прийомами, що необхідні для роботи, навичками читання з аркуша, здатності до створення та реалізації власних концепцій у виконавській діяльності.

Мета курсу – підготувати кваліфікованих спеціалістів, які володітимуть комплексом фахових знань і вмінь, музично-виконавською майстерністю, високою виконавською культурою, що необхідні для діяльності в якості звукорежисера.

Завдання курсу:

- розвивати музичне мислення;
- набути навички інтерпретації творів найрізноманітніших стилів і напрямків;
- теоретично аналізувати музичний твір у структурному, текстологічному, історико-типологічному аспектах;
- глибоко відчувати стилістику виконуваних творів;
- вміти створити глибину і перспективу звучання музичної композиції;
- оволодіти тембральною процесуальністю виконання;
- володіти різноманітними прийомами гри на музичному інструменті;
- опанувати штрихову техніку;
- вільно орієнтуватися в темпо, метроритмічних структурах виконання;
- виробити слухомоторну орієнтацію;
- оволодіти різноманітними засобами акцентуації;
- вільно імпровізувати;
- набути навички довготривалого запам'ятовування музичних творів;
- володіти власними емоціями, артистичною поведінкою на сцені;
- формувати досвід концертно-виконавської діяльності;
- накопичити концертний репертуар.

Практична спрямованість

Протягом вивчення навчального освітнього компоненту «Музично-творча діяльність» фортепіано, синтезатор здобувачі закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють вміння та навички.

В процесі вивчення курсу здобувачі освіти формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.

Освітній компонент забезпечує підготовку фахівців для сфери музичного мистецтва та спрямована на набуття здобувачами теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для професійної діяльності, а також на розвиток естетичного художнього смаку та формування професійного ставлення до мистецтва.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота надає можливість оптимізувати особистісний розвиток, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	назва теми	години ауд.	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1. І курс, І семестр			

Змістовий модуль 1			
1, 2, 3, 4, 5 , 6, 7, 8	Тема 1. Робота над постановкою <i>робота на індивідуальних заняттях:</i> вивчення технічних вправ, гам, етюдів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	22	Підготувати програму для демонстрації інструментальних здібностей. Пристаєвати інструмент з урахуванням основних компонентів постановки. Ліквідувати постановчі недоліки, що сприяють скутості виконавського апарату. Відпрацювати скоординованість дій правої і лівої рук.
Змістовий модуль 2			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 2. Робота над аплікатурою <i>робота на індивідуальних заняттях:</i> вивчення творів різного характеру малої форми робота над програмними творами.	23	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Виставити аплікатуру в повільному темпі з урахуванням основних аплікатурних принципів: – природної послідовності пальців; – гри однакових груп одними пальцями. Досягнути природньо-зібраного положення руки. Відпрацювати беззвучну підміну пальців шляхом вправ. Відпрацювати перекладання пальців, контролюючи гнучкість зап'ястя. Відпрацювати прийом “ковзання”. Грати в швидкому темпі із збереженням аплікатурних принципів. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 2. I курс, II семестр			
Змістовий модуль 3			
1, 2, 3, 4, 5 , 6, 7, 8	Тема 3. Робота над основними елементами музичної мови <i>Робота над звуком і його властивостями</i> <i>теоретичний та виконавський аналіз</i> <i>програмних творів</i>	22	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Працювати над перспективою звука (початок, кульмінація, закінчення). Працювати над виділенням одного з компонентів музичного цілого (мелодії, баса, акорда), надати характерних особливостей функціональному змісту, відокремити фрази або частини одна від одної. Відпрацювати атаку звука, туше відповідно до характеру музики. Дотримуватись чіткої тривалості звука. Надати образності ритмічній організації звуків.
Змістовий модуль 4			

Вивч

9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 4. Робота над темпом, метро-ритмом вивчення творів робота на програмними творами.	23	Опрацювання вправ та матеріалів з темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Розбивати рахунок на дрібні довжини в повільному темпі. Відчувати лічильну одиницю до початку гри з метою уникнення гри в повільному темпі. “Слухати” паузи, наповнювати їх емоційним змістом. Виконати технічно складні місця в єдиному темпі. Грати мелодійні місця з відчуттям метро-ритмічної пульсації. Виконувати ритмічні фігурації з дослуховуванням, без надмірного поспіху. Співставляти темпову єдність початку і кінця твору. Відпрацювати три основні варіанти свінгу (випередження, співпадання, відставання). Відпрацювати внутрітактові, міжтактові, послідовно розгорнуті і поєднані з паузами синкопи. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 3. II курс, III семестр Змістовий модуль 5			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 5. Робота над динамікою вивчення технічних вправ, гам, етюдів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	24	Опрацювання вправ та матеріалів з темою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Віднайти образну асоціативність стосовно виконуваного твору. Відпрацювати “ступеневу” динаміку. Контролювати під час виконання стики контрастних побудов (pp-ff). Визначити місцеву кульмінацію і розкрити її в динамічному плані. Виконати твір динамічно з врахуванням місцевих і центральної кульмінацій. Виконати твір з позиції драматургії всього твору.
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 6. Робота над мелодією вивчення творів різного характеру робота на програмними творами.	36	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Виконати групування мелодії на фрази. Визначити фразуючі ліги. Виконати цезури між фразами. Розрізнити і передати виражальний зміст опорних звуків, ввідних тонів, альтерації. Передати цілісність мелодичної лінії.

			Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 4. II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4, 5 , 6, 7, 8	Тема 7. Робота над гармонією вивчення технічних вправ, гам, етюдів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	24	Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи. Теоретичний та гармонічний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Грати композицію у вигляді гармонічної схеми. Відпрацювати голосоведення стосовно змін альтерації, модуляції. Виконати твір із збереженням логіки гармонічного розвитку, її функціональної взаємозалежності.
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 8. Робота над штрихами вивчення творів різного характеру, стилю, форми робота на програмними творами.	36	Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Відпрацювати штрихи в повільному темпі. Зосередити увагу при виконанні комбінованих штрихів. Відпрацювати прийоми гри на інструменті. Якісно виконати штрихи стосовно образного характеру виконуваної музики. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 5. III курс, V семестр			
Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4, 5 , 6, 7, 8	Тема 9. Робота над сценічною культурою виконавця вивчення технічних вправ, гам, етюдів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	24	Опрацювання вправ та матеріалів з метою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Грати твір з будь-якого розділу, частини. Усвідомити логіку музичного розвитку композиції. Аналізувати причини сценічних невдач. Виконувати твори під час домашніх занять перед знайомою аудиторією. Грати твори в певній послідовності з метою емоційного-образного “переключення”. Викликати асоціативні порівняння. Повторювати опрацьований репертуар.
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Робота над репертуаром робота на програмними творами. вивчення творів різного характеру, стилю, форми	36	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою

			<p>Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Виставити аплікатуру. Грати в різних темпах: від повільних до швидких. Видозмінювати штрихи. Зберегти єдину темпову цілісність. Змінювати ритмічне перегрупування. Виконувати технічний матеріал з застосуванням контрастних і поступових динамічних відтінків. Долати технологічні складності, доводити складні місця до автоматизації. Систематично працювати над технікою. Досягти точного виконання у встановленому темпі з урахуванням інтонаційних, ритмічних, динамічних, штрихових аспектів. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.</p>
Модульний контроль знань. Екзамен			
МОДУЛЬ 6. III курс, VI семестр.			
Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 11. Вивчення творів поліфонічного складу вивчення технічних вправ, гам, етюдів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	24	<p>Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу – робота з науковою, методичною літературою Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Визначити аплікатуру кожного голосу. Грати окремий голос від початку до кінця цілком закінчено і виразно із збереженням самостійної мелодичної лінії. Попрацювати над попарною грою голосів (верхній-нижній, середній-нижній і т.д.). Грати голоси у метроритмічному відношенні і за характером туше. Виконати твір з рельєфним голосоведенням.</p>
Змістовий модуль 12			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 12. Твір великої форми вивчення творів різного характеру, стилю, форми робота на програмними творами.	36	<p>Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Теоретичний аналіз програмного матеріалу Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Виставити аплікатуру. Розібрати твір в повільному темпі. Опрацювати окремі фрагменти твору, технічно складні місця. Багаторазово повторити складні місця з метою вироблення автоматизму рухів у поєднанні з художньою виразністю. Відпрацювати метро-ритмічну структуру твору. Відпрацювати мелодичну лінію виразності з виявленням кульмінаційних точок. Досягнути контрастності тем та образів. Виконати твір із збереженням темпової</p>

			єдності. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 7. IV курс, VII семестр			
Змістовий модуль 13			
1, 2, 3, 4, 5, 6	Тема 13. П'єси естрадно-джазового спрямування за жанрово-стильовими ознаками вивчення технічних вправ, гам, етюдів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів	30	Опрацювання вправ та матеріалів затеомою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Теоретичний аналіз програмного матеріалу. Відпрацювати синкопи, акценти стосовно стилістики твору. Відпрацювати ведення звукової матерії на основі ритмічних фігурацій. Виконати твір з підкресленням "блюзових" тонів. Виконати твір з відчуттям внутрішньої пульсації.
Змістовий модуль 14			
7, 8, 9, 10, 11, 12	Тема 14. Удосконалення теоретичних та практичних знань, умінь, навичок вивчення творів різного характеру, стилю, форми робота на програмними творами.	30	Опрацювання вправ та матеріалів затеомою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Удосконалення використання творчих навичок роботи над музично-художнім образом творів Використання всіх виконавських засобів художньої виразності, Виховування виконавської витримки та артистизму під час концертних виступів, Володіння засобами вираження образного змісту творів Вивчення методичної літератури та вміння використовувати її у роботі. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 8. IV курс, VIII семестр			
Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 15. Джазовий стандарт з власною імпровізацією. вивчення технічних вправ, гам, етюдів теоретичний та виконавський аналіз програмних творів.	24	Опрацювання вправ та матеріалів затеомою аудиторної роботи. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу. Підібрати та проаналізувати відео, аудіо записи провідних виконавців. Виконавський аналіз програмного матеріалу. Визначити опорні ноти. Побудувати фрази. Розділити місце напруги і її розв'язання. Відпрацювати варіювання мелодичної і ритмічної імпровізації.

			Виконувати імпровізацію з чергуванням сольної імпровізації і акомпанементом.
Змістовий модуль 16			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Підготовка концертної програми. Вивчення творів різного характеру, стилю, форми Робота на програмними творами.	36	Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу.

Самостійна робота

Самостійна робота здобувачів вищої освіти полягає у вивченні музичного твору з освоєнням його ідейно-художнього змісту, практичному оволодінні технікою гри, осмисленні виконавських прийомів, структури твору. Ознайомлення з твором передбачає знання епохи його створення, ідейно-художніх і стильових особливостей, музичної форми, фактури, особливостей мелодії, гармонічної мови. Після прослуховування твору в записі, читання нотного тексту з аркуша необхідно зробити теоретичний аналіз твору (архітектоніка, структура окремих тем і побудов, засоби музичної виразності) та узгодити техніку з емоційним началом, визначити художній рівень виконання.

В період навчання в університеті велике значення має організація самостійної роботи студента, тому при складенні індивідуального плану викладач повинне відвести цьому розділу значне місце.

Заняття під керівництвом викладача будуть мати відчутні результати тоді, коли вони підкреслені систематичною, чітко організованою самостійною роботою. Зміст самостійної роботи залежить від таких факторів, як тривалість навчання, рівень підготовки студента, його індивідуальні якості. В організації самостійних занять студента, необхідно дотримуватися послідовності в роботі, а також рухатись у вивченні матеріалу від простого до складного.

Вимоги, якими здобувачі освіти повинні керуватися при виконанні самостійної роботи:

- Знання свого інструмента, його художніх і технічних можливостей.
- Усвідомлення художнього змісту твору, стилістики, особливостей використання засобів музичної виразності.
- Визначення навчального завдання і конкретних рекомендацій викладача.
- Розподіл часу і застосування системності в організації занять.
- Самоконтроль, аналіз помилок та їх усунення.
- Опрацювання рекомендованої методичної літератури.

Успішному розвитку навичок самостійної роботи здобувач вищої освіти повинні сприяти постійні завдання для домашнього вивчення та читки з листа найрізноманітнішою репертуару (починаючи від етюдного матеріалу та уривків з оркестрової (ансамблевої) літератури до концертного репертуару) із систематичною перевіркою цих завдань викладачем в класі.

Розподіл часу для самостійних занять.

Студент повинен дотримуватись раціонального режиму занять, який забезпечує розвиток його виконавської майстерності без шкоди для здоров'я. Загальна кількість часу, необхідного для продуктивних занять на інструменті, не повинна перевищувати 4-х годин, бажано, щоб це були ранкові години. Працювати над гамми та арпеджіо рекомендується протягом 30 хвилин за умови їх виконання в різних варіантах із застосуванням штрихів і динамічних відтінків. Після роботи над гамми необхідно 40–45 хвилин приділити етюдам чи спеціальним вправам. Другим етапом є робота над музичними творами як своєрідного підсумку попередньої роботи, де найбільш чітко проявляється взаємозв'язок технічних і музичних навичок.

Організація самостійної роботи.

Виконання гам і арпеджіо у джазових тональностях. виконання технічних завдань з різними тембрами (для сентизатора)

Робота над етюдами

Вивчення репертуару (естраді п'єси)

Читання з листа

Вивчення крупної форми (соната, концерт, сюїта)
Поліфонічні твори (інвенції, фуґи, канони)
Імпровізація на задану гармонічну послідовність. Імпровізація на основі програмного задуму
Імпровізація на основі крупної форми
Імпровізація поліфонічна (двоголосся, остінато)
Теоретичний аналіз програмних творів
Виконавський аналіз (власна інтерпретація)
Освоєння базових тембрів та регістрів (для сентизатора)
Самоаналіз виконання

Рекомендовані джерела

Основні

1. Андросова Д. В. Стильова емансипація музичного виконавства та методологія нової цілісностіаналізу музики. Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство. 2016. Вип. 1. С. 144-148
2. Бай Біль. Формування звуко-тембральних уявлень майбутніх учителів музики в процесіфортепіанного навчання [Текст] : автореф. дис канд. пед. наук : 13.00.02 / Бай Біль ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2014. - 21 с.
3. Хрестоматія для фортепіано : навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 025 Музичне мистецтво / автори-упоряд. Гордійчук Л. В., Кругляченко А. Ю., Цейко Н. О. Луцьк :Терек, 2021. 92 с.
4. Гусев, Ігор Іванович. Джазові та естрадні п'єси українських композиторів для фортепіано [Ноти] / І. І. Гусев, Радім Рамазанов. - Вінниця : Нова книга, 2008. - 68 с.
5. Давидов, Сергій Петрович. Фактурна організація джазового твору (на матеріалі фортепіанномистецтва) [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Давидов Сергій Петрович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.
6. Дворжак М. Джазові етюди для фортепіано, зошит1, Київ: Музична Україна, 2016. 54 с.
7. Денисюк І. П. Проблема імпровізації у музичному виконавстві. / І. Денисюк// Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовціфахівців : методологія,теорія, досвід, проблеми: зб. наук, праць. - Випуск 42. -Київ-Вінниця : ТОВ фірма "Планер", 2015. - С. 214-219.
8. Денисюк І. Імпровізація як філософська, психолого-педагогічна тамист ецт вознавча проблема./ І. Денисюк // Науковий часопис НПУ ім.М. П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти : зб. наук,праць. - Вип. 18 (23). - К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. - С. 32-37.
9. Денисюк І. Розвиток художньої техніки виконавця в умовах сучасногомузикування / і. Денисюк /І Наукові записки /Ред. кол. В. Ф. Черкасов, В. В.Радул, Н. С. Савченко та ін. - Вип. 150. - Серія : педагогічні науки. -Кропивницький: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2017.-С. 240-244
10. Денисюк І. Педагогічні умови формування навичок імпровізації майбутніх учителів музики / І. Денисюк // Музичне мистецтво ХХІ століття -історія, теорія, практика : зб. наук, праць Інституту музичного мистецтваДрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка [заг. ред. таупорядкування А. Душного]. —Дрогобич — Кельне —Каунас —Алмати : Посвіт,2016.-С . 130-135.
11. Дружинець М. Музичне естрадне мистецтво: жанрово стильова специфіка та еволюція. <https://ws-conference.com/webofscholar> 8(26), Vol.2, August 2018
12. Єрґієв І. Д. Артистичний універсум музикантаінструменталіста: дис. доктора мист. : 17.00.03.К., 2016. 456 с.
13. Єрґієва К. І. Фортепіанна гра як жанрово-комунікативний та інтерпретативно-стильовий феномен: автореф. дис канд. мистецтвознавства : 17.00.03 Одеса, 2019. - 17 с
14. Завгородня Г. Ф. Поліфонічні основи сучасного композиторського мистецтва. Аналітичні очерки : монографія / Г. Ф. Завгородня; Одес. нац. муз. акад. ім. А.В. Неждановой. - О. : Астропринт, 2012. - 302 с.
15. Зимогляд Н. Ю. Фортепіанне виконавство України в 30-ті рр. Хх ст Культура України. Випуск45. 2014
16. Зеленін В. В. Психолого-педагогічні умови професійної самоактуалізації музикантів- виконавців : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07 / В. В. Зеленін; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. - К., 2012. - 20 с.
17. Капелюшок-Войченко, О. М. Вплив джазової музики на оновлення змісту навчання сучасної молоді України. Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/SOC_Gum/mz/ 2010
18. Катрич О. Виконавський стиль та музичне стилетворення (до питання моделювання аналітичної оптики). Наукові збірки Львівської національної музичної академії ім. М. В. Лисенка. 2013. Вип. 29. С. 111- 118.
19. Кашкадамова Н. Виконавська інтерпретація у фортеп'яному мистецтві ХХ сторіччя: Підручник. Львів : КІНПАТРИ ЛТД, 2014. 344 с.
20. Кашкадамова Н. Фортеп'яно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРИ ЛТД, 2017. 616 с.

21. Кіреєва В.Г., Н.І. Логвиненко. Сучасні тенденції українського фортепіанного репертуару. «Наука. Релігія. Суспільство» № 1'2012.
22. Кривицька Т.А. К-63 Спеціальний музичний інструмент (фортепіано): основні етапи роботи над художнім твором: методичні рекомендації з вибіркової освітнього компоненту підготовки освітнього ступеня «Бакалавр» галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньої програми «Музичне мистецтво» денної та заочної форм навчання. – Луцьк: Вежа-Друк, 2018. – 19 с.
23. Лагодюк Н. Збірка джазових п'єс для фортепіано «Маленький джазмен», Київ, 2016. 27 с.
24. Лагодюк Н. Джазові етюди з імпровізацією. Київ, 2005. 22 с
25. Лозенко К. О. Синестезія як спосіб досягнення смислу музичного твору: теорія і практика ХХ -початку ХХІ століть : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / К. О. Лозенко; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Харків, 2016.
26. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. «Музика в ділозі з сучаністю: освітні, мистецтвознавчі, культурологічні студії/ К.:КНУКіМ, 2021. – 384С.
27. Михайлова О. Ю. Європейські фортепіанні школи початку ХІХ століття: становлення піаністичних традицій (до 200-річчя видання "Gradus ad Parnassum" Муціо Клементі) Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2018. (№ 3.) С. 66-77.
28. Музика Срібної Землі. Т. 1 / упоряд. Теличко В. Ф. Ужгород : Карпати, 2017. 184 с.
29. Назаренко Н. В. Музична естетика : навч. посіб. для студ. спец. "Музичне мистецтво" / Н. В. Назаренко; Держ. закл. "Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка". - Луганськ : ДЗ "ЛНУ ім. Т. Шевченка", 2012. - 207 с.
30. Наукові збірки Львівської національної музичної академії імені М. В. Лисенка. Вип. 45. Музикознавчий універсум: збірник статей. Львів, 2019. 336 с
31. Піхтар О.А. Фортепіанно-виконавське мистецтво: до проблеми оновлення методики виховання. Інноваційна педагогіка. Вип.6, К.:2018р. 73-76с.
32. Популярні, улюблені, незабутні [Ноти] : естрада, романс, джаз / пер. для фортепіано Л. В. Жул'євої ; [ред. Є. Д. Колесник]. - Вінниця : Нова Книга, 2013.
33. Пітерсон О. Джазові зошити 1-3. Київ: Музична Україна, 2014. 48с.
34. Полянський В. Американські блюзи. Київ: Мелосвіт, 2004. 64 с.
35. Полянський, В. Королі джазу [Текст] : сім етюдів-імпровізацій про зачинателів джазового піанізму / В. Полянський. - Л. : Кальварія, 2004. - 128 с
36. Полянський, В. А. Джазовий піанізм у контексті стилевих тенденцій фортепіанного виконавства ХХ ст. Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі. 2016. № 1. С. 40–45
37. Полянський, Тимур В'ячеславович. Традиційний джаз [Текст] / Тимур Полянський. - Київ :Музична Україна, 2015. - 333, [1] с. : фот., ноти. - Бібліогр.: с. 262-265.
38. Ревенко Н. Р 32 Інструментальне виконавство (Фортепіано) Частина І: навчально-методичний посібник / Н.Ревенко. – Миколаїв: «РАЛ-поліграфія», 2018. – 316 с
39. Сливко С. А. Формування музично-слухової активності здобувачів вищої освіти мистецьких спеціальностей у процесі інструментально-виконавської підготовки : автореф. дис. канд. пед. наук : 13.00.02 / С. А. Сливко; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К., 2013. - 20 с.
40. Сокол О. Виконавські ремарки: образ світу і музичний стиль / О. Сокол. - Одеса : Астропринт, 2013. - 276 с.
41. Стецюк, Б. А. (2018). Жанрово-стилістический комплекс фортепіанного джаза. Традиції і новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. 2018. С. 90–97.
42. Супрун, О. В. Принципи академічної музики в творчості джазових піаністів – представників стильового напрямку «Кул-джаз» (Cool-Jazz). Матеріали Чотирнадцятої Міжнародної науково-творчої дистанційної конференції. Київ: НАКККІМ. (2020). С. 74-76.
43. Толочко Л. М., Зиско В. В. Історія фавориту інструментального виконання двох останніх століть. ХІV Міжнародна наукова інтернет-конференція ADVANCED TECHNOLOGIES OF SCIENCE AND EDUCATION
44. Чарующий свинг. Джазовые мелодии в стиле свинг (первая половина ХХ века) [Ноты]. - Х. :Фактор, 2007. - 32 с.
45. Шабанова Т. Д. Основи імпровізації : навч.-метод. посібник для ВНЗ культури і мистецтв І–ІІІ ст. а. Вінниця : Нова книга, 2008. 132 с
46. Шевченко А. С. Естрадно-джазова освіта в Україні: проблеми розвитку. Актуальні питання мистецької освіти та виховання, 2018. – Вип. 1 (11).
47. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування. Київ : ДАКККіМ, 2009. 338 с.
48. Юник Д. Г., Юник Т. І. Інноваційна технологія розвитку мнемічних умінь здобувачів вищої освіти-піаністів у процесі роботи над музичними творами // Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. Бердянськ: БДПУ, 2017. 336 с.

Додаткові:

1. Баклаженко Є. В. Реалізація педагогічних умов підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до співробітництва з учнями // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія. 2015. Вип. 43. С. 164-170.
2. Гусев, Ігор Іванович. Джазові та естрадні п'єси українських композиторів для фортепіано [Ноти] / І. І. Гусев, Радім Рамазанов. - Вінниця : Нова книга, 2008. - 68 с.
3. Гур'янова Н. М. Вдосконалення виконавської майстерності - найважливіший аспект формування музичного мислення майбутнього вчителя музики // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Мистецтвознавство. Архитектура. 2011. № 2. С. 176-178.
4. Гуральник Н. П. Українська фортепіанна школа ХХ століття у контексті розвитку теорії і практики музичної освіти: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. К., 2008. – 503 с.
5. Гуральник Н.П. Українська фортепіанна школа ХХ ст. в контексті музичної педагогіки: історико-методологічні аспекти: [монографія]. К.: НПУ, 2007. 460 с.
6. Гуральник Н.П. Функціональна сутність української фортепіанної школи в парадигмі музично-педагогічної освіти // Науковий часопис НПУ ім. М. Драгоманова : зб. наук. праць. К. : НПУ, 2006. Вип.3 (8). Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти. С. 9-15.
7. Мозгальова Н. Г. Змістове наповнення поняття «інструментально-виконавська підготовка» вчителя музики // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. 2010. Вип. 9. С. 39-43.
8. Омельченко Т. А. Фортепіанна педагогіка Бориса Милича // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2015. № 2. С. 69-81.
9. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. ст. Вип. 57 / Харків. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського ; упоряд. Л. В. Шаповалова. Харків : ХНУМ, 2020. 316 с
10. Ревенчук В. В. Фортепіанна підготовка як складова професійного становлення майбутнього вчителя музики // Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2017. № 1. С. 163–167.
11. Сташевська І. О. Функціональне значення мистецької освіти в сучасному суспільстві: соціокультурний аспект // Наукові записки Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Сер. : Педагогічні науки. 2017. Вип. 157. С. 20-24.
12. Lopes, Paul. The rise of a jazz art world [Text] / P. Lopes. - Cambridge : Cambridge UP, 2002. - VII, 294 p. - Бібліогр.: p. 279-286.
13. Dorůžka, Lubomír. Tvá jazzu [Text] / L. Dorůžka, J. Škvorecký. - Praha : Státní hudební vydav., 1964. – 321p
14. Berendt, Joachim. The new jazz book [Text] : a history and guide / J. Berendt. - London : Jazz bookclub : Peter Owen, 1965. - 314 p.
15. The Beatles. 100 Hits for All Keyboards. Wise Publications. 1988. 207p.
16. George Gershwin. Selected Songs, at the Piano, Chappell & CO. LTD., London, w.1.155 p.
17. Easy 4-Chord Keyboard Songbook: Popular Hits, Wise Publications. UK. 2015. 24 p.
18. Evans P., Scott D. 100 of Best Songs Ever! For Keyboard. Musik Sales Ltd. 2000. 230 p.
19. Schmitz M. Jazz Parnass fur Klavier. Band 1, 2. VEB Deutscher Verlag Musik Leipzig. 1979. 151 p.
20. Woods T. Easy Soloing for Blues Keyboard. Alfred Publishing Co inc. USA. 2007. 47 p.
21. ISSN 2353-8406 Knowledge, Education, Law, Management 2021 № 3 (39), vol. 1
22. Viktoriia Kushch. Współczesne interpretacje utworów kameralno-wokalnych iwana karabycia DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.3.1.19>

Політика освітнього компоненту

Завдання педагога в класі Спеціальний клас за видами. Фортепіано, синтезатор полягає в максимальному сприянні розвитку музично-виконавських здібностей здобувач вищої освіти та формування його професійної майстерності. Роль педагога як безпосереднього керівника творчим розвитком здобувача освіти визначається системністю впливу на формування його логічного мислення, почуттів, постійне удосконалення виконавської техніки.

Успіх викладача великою мірою визначається його умінням індивідуально підійти до кожного здобувача вищої освіти. Для цього необхідно систематично вивчати особистість здобувача вищої освіти, знати, чим він живе і цікавиться.

Заняття з фаху базується на основі послідовно розробленої програми навчання. Добираючи репертуар, викладач повинен постійно мати на увазі індивідуальні особливості кожного здобувача вищої освіти, ступінь його обдарування, музичного розвитку та спеціальної підготовки. Крім цього, для викладача дуже важливо

увияти собі як той чи інший здобувач вищої освіти зможе грати в майбутньому, і постійно шукати найкращі шляхи для досягнення мети. Вміння вірно оцінити та розпізнати можливості здобувача є головною метою викладача.

Один з важливих принципів керування процесом навчання – складання індивідуальних планів, що передбачає такі положення:

- доступність репертуару, тобто відповідність твору можливостям конкретного здобувача вищої освіти як з технічного, так і з художнього боку;
- послідовність зростання складностей як в технічному, так і в художньо-образному аспектах;
- різноманітність репертуару, тобто розвивати здобувача на творах різних стилів і напрямів зарубіжних і вітчизняних композиторів.

До індивідуального плану здобувача вищої освіти слід включати високохудожні твори. Протягом навчання здобувач вищої освіти має досконало опанувати виконавське мистецтво в різноманітних стилях і жанрах: старовинна музика, твори композиторів-класиків, сучасні естрадні твори, твори класиків джазового мистецтва.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компонента входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти;

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля сумуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку *за 100-бальною шкалою*, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. *Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої*

освіти набрав від 60 до 100 балів. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість														
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	9	45	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20
Диф. залік	1	20	1	20			1	20			1	20	1	20	1	20
Екзамен					1	30			1	30						
	17	100	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	17	100	17	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet in Google Classroom, освітньої платформи Google Workspace for education. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ «МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ» БАС-ГІТАРА

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітня програма «Звукорежисура»,
Рік навчання: I, II, III, IV;
Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Кількість кредитів: 15
Мова викладання: **українська**.

Керівники курсу

Шаршов Євген Юрійович викладач кафедри
«Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: +38 096 727 15 20

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Режисура естради, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Музично-звукове оформлення, Комп'ютерні технології в музиці, Звукорежисерська студійна практика, Звукорежисерська концертна практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення навчального освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати принципи та методики аналізу творів музичного мистецтва.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12

Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва .	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17
Вміти на професійному рівні здійснювати проведення концертів, театральних заходів та шоу-програм, в реальному часі згідно задуму режисера, композитора, автора, або відповідно до законів жанру, стилю твору, який виконується.	ПРН 18

Відповідно до освітньої програми: «Звукорежисура» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва та звукорежисури.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 8	Здатність використовувати професійні знання та навички під час спілкування з виконавцями, виконавськими колективами, диригентом, продюсером та іншими суб'єктами творчого процесу.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної, звукорежисерської діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, звукорежисурі та музичному мистецтві.
СК 19	Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.

Вивчення навчальної освітнього компоненту «Музично-творча діяльність. Бас-гітара» є опанування музичного матеріалу, свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної і музичного мистецтва; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів - класиків та сучасних авторів, новітніх індивідуально-особистісних технологій.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатній рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Мета курсу:

Сформувати уміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (бас-гітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття здобувачами освіти основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку здобувачів вищої освіти та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання освітнього компоненту: засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань та практичних навичок гри: розвиток музичного слуху, техніки, опанування знань зі звукової культури; оволодіння уміннями звукоутворення; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх естрадних музикантів,

- навчити здобувачів вищої освіти самостійно застосовувати знання для засвоєння та розвитку виконавських вмінь і навичок;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом;
- сформувати вміння застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці.

Практична спрямованість

Складання методично продуманих програм на основі диференційованого підходу до навчання є невід'ємною умовою успішної роботи викладача та здобувача освіти. Художній розвиток у порівнянні з розвитком технічним значно більше залежить від індивідуальних особливостей, інтересів та творчих імпульсів здобувача освіти. Саме в індивідуальному підході до питань художнього розвитку з найбільшою силою виявляється творча сутність музичної педагогіки.

Прогресивний розвиток виконавської майстерності здобувача освіти забезпечується завдяки дотриманню принципів загальної та музичної педагогіки:

- свідомого самовдосконалення;
- індивідуального підходу;
- наступності навчання;
- поступового ускладнення навчального матеріалу;
- використання засобів наочності;
- опори на музично-слуховий контроль;
- розширення досвіду виконавської просвітницької діяльності.

У процесі опанування освітнього компоненту у майбутнього фахівця музичного мистецтва формується здатність до аналізу результатів власної виконавської діяльності, вільне оволодіння музичним інструментом, художня інтерпретація музичних творів, здатність розвивати оцінні та рефлексивні вміння, активізувати когнітивну сферу та максимальний розвиток пізнавальних можливостей.

Здобувач освіти повинен вільно, невимушено поводитися на сцені під час гри на музичному

інструменті, його поведінка мусить узгоджуватися з вимогами щодо постановки музичного апарату, техніки, переживань і перевтілення, що координують і пов'язують його пластику з інструментально-творчим завданням, тобто перебувають у гармонії зі створюваним образом. Навчальний репертуар добирається згідно з навчальною програмою відповідно до інструментально-технічних та виконавських можливостей здобувача освіти, індивідуальних особливостей, темпераменту, з метою закріплення і вдосконалення навчально-виконавських навичок, оволодіння нормами сценічної культури. Поетапний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді публічного виступу.

Зміст і структура навчального освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	Всього годин	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, I семестр			
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Знайомство з навичками здобувачів вищої освіти.	5	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Аплікатурні вправи. Запис нот на грифі (створення власної таблиці). Скласти карту діапазону інструмента.
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 2. Будова бас-гітари, основи звуковидобування.	20	Технічні вправи: щоденне виконання гамми C-dur, A-moll у чотири октави різними способами звуковидобування. Скласти схему будови бас-гітари з підписами. Підібрати на слух просту басову лінію (наприклад, з відомої пісні) та виконати її пальцями й медіатором. Створити короткий ритмічний малюнок у стилі «слеп» та записати його нотами та табулатурою. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу
Змістовий модуль 2			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 3. Вивчення гамм.	20	Щоденна практика – виконання гам у різних тональностях (мінімум 2–3 на день). Скласти таблицю інтервалів для мажорної та мінорної гамми. Скласти невеликий етюд або басову лінію на основі гамових ходів. визначати на слух мажорну та мінорну гамму, зіграти їх на інструменті. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ II, I курс, II семестр			
Змістовий модуль 3			
1, 2, 3, 4	Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків септакордів.	10	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Технічні вправи – щоденне виконання тризвуків та септакордів у різних тональностях. Скласти таблицю аплікатурних рішень для тризвуків і септакордів у двох позиціях. Підібрати на слух акордову послідовність із пісні та записати її табулатурою. Скласти невеликий етюд або басову лінію, що включає тризвуки та септакорди. Визначати на слух мажорний/мінорний тризвук та септакорд, зіграти їх на інструменті.
5, 6, 7, 8	Тема 5. Робота над етюдами.	12	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Щоденна практика – виконання програмних етюдів у різних темпах (повільний – середній – швидкий). Визначення технічних труднощів етюдів та скласти план їх подолання. Записати аплікатурні варіанти етюдів у нотах/табулатурі. Скласти власний короткий етюд на основі гамових чи акордових ходів. Прослухати виконання етюдів професійним музикантом та порівняти зі своїм.

Змістовий модуль 4			
9, 10, 11, 12	Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	11	Опрацювання практичного матеріалу. Щоденна практика – вправи на відкритих струнах із різною силою атаки. Скласти таблицю «м'яка – середня – жорстка атака» з описом відмінностей у звучанні. Підібрати на слух басову лінію з пісні та виконати її у різних варіантах атаки. Скласти власний ритмічний малюнок із чергуванням різних атак і записати його табулатурою.
13, 14, 15, 16	Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	12	Щоденна практика. вправи 1–2–3–4 на всіх струнах у різних позиціях. Скласти власну таблицю вправ для лівої руки (з різними комбінаціями пальців). Практичне завдання. виконати гамму у двох октавах із поступовим прискоренням. Скласти короткий етюд із використанням комбінацій пальців лівої руки. Слухове завдання. Виконати вправи з акцентами на різних долях такту (наприклад, на 2-й чи 4-й). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ III, II курс, III семестр			
Змістовий модуль 5			
1, 2, 3, 4, 5	Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	20	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного технічного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Повторення та закріплення матеріалу, опрацьованого на індивідуальних заняттях. Чергування роботи над технікою та художнім образом. Запис власного виконання, аналіз помилок. прослуховування інтерпретацій відомих виконавців, вивчення нотних редакцій. Поступове збирання твору – від окремих епізодів до цілісного виконання.
6, 7, 8	Тема 9. Фразування та штрихи.	20	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Закріплення штрихів у вправах та етюдах. Робота над фразами. Виділення початку, розвитку та завершення. Самоконтроль – запис власного виконання, аналіз плавності та виразності. Прослуховування прикладів – інтерпретації відомих виконавців для порівняння. Застосування штрихів і фразування у програмному репертуарі. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	20	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Закріплення техніки. Повторення складних місць, робота над точністю та стабільністю. Формування інтерпретації – самостійний пошук художніх рішень, прослуховування прикладів відомих виконавців. Тренування виходу на сцену, контроль хвилювання, відпрацювання артистичної подачі. Запис власного виконання, аналіз виразності та сценічної готовності. Підготовка до виступу. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		

МОДУЛЬ IV, II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	20	Аналіз методичної, наукової літератури тема – значення читання з листа в творчій діяльності спеціаліста. Записати тези в опорний конспект. Щоденне читання 5–10 хвилин щодня читати новий уривок (етюд, пісня, вправа). Виявлення складних місць. Транспонування. Читати прості мелодії у різних тональностях. Аналіз нотного тексту - перед виконанням визначати тональність, розмір, ритмічні особливості. Позначати місця потенційних труднощів (стрибки, синкопи, зміни ритму). Уявляти звучання нот без інструмента.
5, 6, 7, 8	Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Щоденні вправи: імпровізація на гамах, арпеджіо, простих акордових послідовностях. Створення варіантів знайомих мелодій: виконання однієї пісні у кількох імпровізаційних версіях. Зміна темпу, акцентів, синкопування у простих фразах. Фіксація своїх імпровізаційні спроби (ноти або аудіо). вивчення імпровізацій у різних жанрах (джаз, класика, народна музика). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Щоденні вправи. створення вокінг-басу на простих акордових послідовностях. Вивчення джазових стандартів: робота з 12-тактовим блюзом, II–V–I у різних тональностях. Зміна акцентів, використання пауз, синкоп. Запис та аналіз басових ліній відомих джазових виконавців. Створення власних варіантів акомпанементу до знайомих мелодій. Нотування власних басових ліній та коротких імпровізаційних фрагментів. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ V, III курс, V семестр			
Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4	Тема 14. Робота над вібрато табендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Проаналізувати власне виконання вправ на вібрато та бенд (звернути увагу на чистоту інтонації). Виконати знайому композицію, додавши слайди та мелізми у вибраних місцях, і порівняти звучання з оригіналом. Підготувати імпровізаційний етюд (8–12 тактів), де використати всі прийоми теми. Прослухати приклади відомих бас-гітаристів (наприклад, Джако Пасторіус, Віктор Вутен) та визначити, як вони застосовують ці техніки.
5, 6, 7, 8	Тема 15. Техніка “sweeper” як спосіб виконання арпеджіо.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Вправи на арпеджіо септакордів (maj7, min7, dom7) у різних

			тональностях. Виконання гам та арпеджіо з використанням sweep у повільному та середньому темпі. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням sweep. Аналіз прикладів відомих гітаристів (відео/ноти) та спроба відтворення уривків. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 16. Техніка “Tepping” як спосіб виконання арпеджіо. “Tepping” в імпровізації	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Вправи на арпеджіо септакордів (maj7, min7, dom7) у техніці tapping. Виконання гам та секвенцій tapping у різних тональностях. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням tapping. Аналіз відео/нотів прикладів відомих виконавців (наприклад, Billy Sheehan, Eddie Van Halen). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ VI, III курс, VI семестр			
Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4	Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	15	Аналіз відеозаписів з теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Вправи на глушіння відкритих струн у різних ритмічних малюнках. Виконання гам та арпеджіо з акцентом на чистоту звучання. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням технік глушіння. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) з акцентом на чистоту виконання.
5, 6, 7, 8	Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tepping”.	15	Вправи на арпеджіо септакордів у різних тональностях (по квартовому колу). Вправи на арпеджіо нонакордів із використанням tapping у різних позиціях. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням sweep та tapping. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) та спроба відтворення уривків. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 12			
9, 10, 11, 12,	Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	15	Виконання гам у різних тональностях (до 4-х знаків мажорні, мінорні) із застосуванням hammer-on та pull-off. Вправи на секвенції (по терціях, квартових інтервалах) у техніці легато. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням легато. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) та спроба відтворення уривків.
13, 14, 15, 16	Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обігруванні аккордів.	15	Вправи на акордові послідовності (I–IV–V) у різних тональностях (мажор, мінор до 4-х знаків) із застосуванням chicken-picking. Виконання гам та арпеджіо з акцентом на комбіновану атаку. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням chicken-picking. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) та спроба відтворення уривків. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		

МОДУЛЬ VII, IV курс, VII семестр			
Змістовий модуль 13			
1, 2, 3, 4	Тема 21. Основи джазової імпровізації.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція коротких фраз із записів джазових бас-гітаристів та гітаристів. Створення власних імпровізаційних етюдів на 12-тактовий блюз. Практика гри з метрономом у різних темпах та розмірах. Підготовка сольного виступу (2–3 хвилини імпровізації на стандарт). Теоретичний аналіз програмного матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 22. Використання ладів народної музики.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція народних мелодій та їх адаптація для бас-гітари та електрогітари. Створення власних етюдів у вибраному ладі (наприклад, дорійський етюд у D). Підготовка сольної імпровізації на основі народної теми. Порівняння звучання одного мотиву у різних ладах (дорійський vs еолійський). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 14			
9, 10, 11, 12	Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	20	Транскрипція фраз із записів джазових та блюзових музикантів (Ray Brown, Freddie Green). Створення власних етюдів у стилі swing та shuffle. Практика гри з метрономом у «2 і 4» для відчуття джазового свінгу. Підготовка сольної імпровізації на блюзову форму у стилі shuffle. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ VIII, IV курс, VIII семестр			
Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4	Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотної гамми.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція хроматичних фраз із джазових записів. Створення власних етюдів на цілотної гамі. Практика імпровізації на II–V–I прогресії з використанням позатональних ступенів. Порівняння звучання діатонічних і хроматичних ліній у власних імпровізаціях.
5, 6, 7, 8	Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція партій з відомих естрадних творів. Підготовка сольних номерів на основі українських народних пісень. Створення власних варіацій та імпровізацій на теми світових хітів. Вивчення складних технічних етюдів для розвитку майстерності. Виконавський аналіз програмного репертуару
Змістовий модуль 16			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 26. Блюзова гама та секвенції	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція блюзових соло від відомих виконавців (B.B. King, Stevie Ray Vaughan, Jaco Pastorius). Створення власних етюдів на блюзовій гамі з використанням секвенцій. Практика імпровізації на 12-тактову блюзову форму. Порівняння

			звучання діатонічних та блюзових гам у власних імпровізаціях. Виконавський аналіз програмногорепертуару
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		

Самостійна робота

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти у форматі освітнього компоненту «**Музично-творча діяльність. Бас-гітара**» визначається робочою програмою освітнього компоненту, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення здобувачем освіти нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності здобувача освіти до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з освітнього компоненту «**Музично-творча діяльність. Бас-гітара**», пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з основною музичною літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з записами;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- відпрацювання практичних вмінь та навичок.

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення освітнього компоненту «Музично-творча діяльність» на ключових позиціях є індивідуально орієнтований підхід до здобувачів освіти, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

Індивідуальні заняття зі здобувачем зорієнтовані на:

- Вміння контролювати якість та характер звуковидобування.
- Виконувати твори і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру.
- Застосовувати засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору.
- Виконувати на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору.
- Вміти розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей.
- Імпровізувати ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей.
- Робити попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній
- Вміти застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами.
- Вирізняти на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміти специфіку звучання.
- Розрізняти виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій.
- Відтворювати складні ритмічні моделі на інструменті
- Імпровізувати, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях.
- Формувати слухове уявлення про блюзовий лад.
- Володіти основними прийомами звуковидобування, вміти їх вірно застосовувати на практиці, контролювати якість звука, динаміку, артикуляцію.

Літературні джерела

Основна

1. Бернат, Федір Федорович. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень [Текст] : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Бернат Федір Федорович ; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І. П. Котляревського. - Харків, 2019. 20 с.
2. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурноосвітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. 2017. Вип. 15
3. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі = Cantabile e ritmico / Л. Вітошинський. - Л. : БаК, 2006. - 284 с. - (Cantabile e ritmico). - Бібліогр.: с. 280-282.
4. Волокушин, В. Ф. Романси и пісні під гітару шистиструнну [Текст] : [збірник] / Волокушин В. Ф. ; Укр. акад. оригин. идей. - Вінниця : [б. и.], 2013. - 216 с.
5. Дроздова, Олена Олегівна. Творча складова технології гітарного виконавського мистецтва [Текст] : автореф. Дис. канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / Дроздова Олена Олегівна ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса, 2020. - 16 с.
6. Дроздова О. Духовно-творча складова гітарної технології як фактор виконавського мистецтва. Дні науки. XIII Всеукраїнська молодіжно- творча конференція. Одеса: ОНМА, 2016. С. 7.
7. Музична школа № 90 Джазові твори для електрогітари у формі 12-тактового блюзу з фортепіанним супроводом. Твори Володимира і Яни Журби. Посібник з імпровізації.
8. Іванніков, Тимур Павлович. Гітарне мистецтво ХХ століття як феномен творчості [Текст] : монографія / Тимур Іванніков ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Кам'янець- Подільський : Зволейко Д. Г. [вид.], 2018. - 391 с.
9. Іванніков, Тимур Павлович. Європейська гітарна музика ХХ століття: феноменологія творчості [Текст] : автореф. дис. ... д-ра мистецтвознавства : 17.00.03 / Іванніков Тимур Павлович ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Київ, 2018. - 39 с.
10. Кобзаренко, Юрій Віталійович. Хроніки сонячних струн [Текст] = Хроніки солнечных струн : 2014-2020 : пісні і поезії : акорди для гітари / Юрій Кобзаренко ; упоряд Т. В. Майданович. Київ : Дніпро : Майданович Т. В., 2020. – 783
11. Кригін О. І. Універсалізм творчості Андреса Сеговії та його вплив на становлення вітчизняної гітарної школи : автореф. дис канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / О. І. Кригін; Харків. нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Харків, 2015. - 20 с.
12. Михайленко М. П. Теоретичні основи формування виконавської майстерності гітариста : автореф. дис канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / М. П. Михайленко; Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського. - К., 2011. - 18 с.
13. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
14. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні 2018. № 11. 48 с.
15. Михайленко М. П. Київська школа гри на гітарі / М. П. Михайленко // Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. – 2010. – № 1 (6). – С. 47-50.
16. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Є. Г. Мошак; Одес. держ. муз. акад. ім. А.В. Нежданової. - О., 2012. - 16 с.
17. Овсянніков В. Майстерність як найвищий рівень діяльності педагога. Матеріали науково-практичної конференції «Професійна мистецька освіта: методичні аспекти» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П.Чубинського», 2023 р., с.42
18. Овсянніков В. Рок-музика, як інтернаціональний протестний компонент європикінця 1980-х - початку1990-х років. The 6th International scientific and practical conference “Priority directions of science and technology development” (February 20-22, 2021) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2021. 987 p.
19. Порцев М. В. Джазове гітарне виконавство у пострадянському соціокультурному просторі: витоки, тенденції, перспективи. Мистецтвознавчі записки. 2013. Вип. 23. С. 215-222.
20. Рожок В. Жадько В. Українська музична енциклопедія: в 5 т. Київ: Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, 2008, Т. 2. С. 72.
21. Сидоренко В. Твори Михайла Вербицького для гітари «Guitar № 16»: навч. посіб. Львів: Ліга-Прес, 2008. 116 с.
22. Сидоренко В. Тенденції сучасної української наукової думки про гітару (музикознавство, педагогіка, методика, дидактика. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Харків, 2011. Вип. 31. С. 188-197.

23. Сметана С. Джазові композиції у творчості сучасних українських композиторів. Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Педагогічні науки, 2012. Вип. 112. С. 288-296
24. Співаник Українського Лицаря [Текст] : [зб. пісень] / збір., впоряд., випр., допов. Т. Гривул [та ін.] ; Курінь УСП ч. 15 "Орден Залізної Остроги" ім. Святослава Завойовника Пласту -
25. Національної Скаутської Організації України. - К. : Українська Видавнича Спілка, 2006. - 108 с.
26. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
27. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
28. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с.
29. Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
30. Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
31. Чеченя К. Перкуссионні штрихи // Гітара в Україні. 2016. № 9. 48 с
32. Chappel, Jon. Rock guitar for Dummies [Text] / J. Chappel ; forew. C. Verheyen. - New York, New York[etc.] : Hungry minds, 2001. - XXIV, 356 p.
33. Witoszynskyj, Leo. Über die Kunst des Gitarrespiels [Text] : Cantabile e ritmico / L. Witoszynskyj. Wien ; München : Doblinger, 2003. – 256
34. Phillips, Mark. Guitar for dummies® [Text] / by Mark Phillips and Jon Chappell. - 3rd ed. - Hoboken, New Jersey : Wiley, 2012. - XVI, 388 p.
35. AC/DC «Gretrst Hits» / сост. «Guitar College», 2004. – 104 с.
36. Blues Guitar hlay- along vol. 7 / Conrad Music, 1956. – 56 с.
37. Blues Rck. Guitar Play Aljng. Vol. 14 / Hal Leonard Corpration 1989. – 81 с.
38. Blues Vol 38 / Hal Leonard Corporation 1962-65 (Renewed). – 60 с.
39. Challenge the Master / John Tapela. Leonard Corporation 1991. – 63 с
40. Charlie Parker for Guitar / Mark Voelpel Hal Leonard Corporation 2001. – 104 с.
41. Chords & Scales for Guitar / Blake Neely fnd Jtff Schroedl. Hal Leonard Corporation 1997. – с.
42. Chuck Berry Songbook / Arc Music corp. 1959. – 85 с.
43. Country solos for guitar / Steve Trovato, Leonard Corporation 1986, 2000. 79 с.
44. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков
45. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
46. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
47. G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
48. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
49. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
50. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
51. Jazz. Vol. Arranged and performed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64с.
52. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
53. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
54. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57с.
55. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
56. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
57. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с
58. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.

Додаткова

1. Бернат Ф.Ф. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень: дис...канд. мистецтвознавства: 17.00.03; Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. Харків, 2019. 205 с.
2. Білецька М., Сопіна Я. Історіогенеза класичної гітарної школи в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. 2018. № 1. С. 23-28.
3. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурно-освітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. Київ-Полтава, 2017. Вип. 15. С. 107-115.
4. Блажевич В.О. Музично-виконавські традиції західноєвропейської гітарної школи. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики XXI століття. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, 14–15 квітня 2016 року, м. Київ. Київ, 2016. С.353-360.

5. Гітара від блюзу до джаз-року [Ноти] : збірник: Популярні джазові п'єси / ред., сост. Ю. В. Дмитриєвський, ред. С. Н. Колесник, ред., В. А. Манилов. Київ : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
6. Гриненко С. М. Гітарні фестивалі та конкурси 2020 року: офлайн та онлайн-формат. Молодий вчений, 2020. №9 (85). С. 4-8.
7. Гриненко С. М. Значення майстер-класів для формування вітчизняних гітарних шкіл (на прикладі Півдня України). East European Scientific Journal, 2020 № 9 (61), part 1. С. 15-18.
8. Гриненко С. М. Композиторський доробок в гітарному мистецтві Півдня України. Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття: зб. матеріалів Міжнар. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ: НАКККіМ, 2017. С. 57-59.
9. Jamey Aebersold Школа на Эл гитаре. Будапешт 1999г.
10. Джаз в ритмі самби. Музична Україна.
11. Етюди для 6-ти струнної гітари на різнівиди техніки. Київ. Музична Україна
12. Кір'янов Н. Г. "Мистецтво гри на 6-ти струнній гітарі. Ч.1,2,3,4
13. Михайленко, Николай Петрович. Справочник гитариста [Текст] / Н. П. Михайленко, Фан Динь Тан. - К. : [б.и.], 1998. - 246 с.
14. Молотков В. Джазова імпровізація на шестиструнній гітарі. Киев : Музична Україна, 1983. 110 с.
15. Посібник з творів М. Вербицького для гітари. Guitarre № 16 / упор. В. Л. Сидоренко. Львів: СПОЛОМ, 2008. 119 с
16. Салан К.О., Цимбал С.В. Гітара – крок за кроком: Навч.-реперт. посіб. для гітаристів початківців / уп. К.О.Салан, С.В. Цимбал. К. : Тонар, 2016 р. 171 с
17. Ткаченко В. М. Володимир Доценко і його гітарна школа. Культура України, 2015. № 51. С. 118-127.
18. Ткаченко В. Універсалізм і специфіка музичного мислення у стилях гітарної творчості 1880-1990 років : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства:17.00.03; Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2013. 16 с.
19. Томас Феллоу. URL: <https://meloman.ru/performer/tomas-fellou/> (дата звернення: 18.04.2021).
20. Тормахова А. Специфіка взаємодії культурних інститутів та проектів в сучасному українському просторі. Університетська кафедра. Київ: КНЕУ, 2016. №5. С. 7-14
21. Ходаковський О. В. Традиції та авангард у сучасних композиціях для гітари. Презентації творів Йо Спорка (Jo Sprogsk) та Андрія Крижанівського на сценах Житомира. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 2011. Вип. 31. С. 107-118.
22. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків. Науково-популярне видання. Суми: Собор, 2002. 184 с.
23. Хорошавіна О. Актуальні питання сучасного академічного гітарного виконавства. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Київ, 2009, Вип. 82. С. 61-68.
24. Чеченя К. А. Практичний курс освоєння сучасної технології гри на гітарі (Гітарні перспективи). Оригінальні твори для гітари соло та ансамблів малих форм: навч. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 62 с.

Політика освітнього компоненту

Курс Музично-творча діяльність. (Бас-гітара) призначений для:

- Поєднання методичних прийомів, що йдуть від класичних шкіл, з сучасними підходами.
- Збагачення педагогічного репертуару творами сучасних авторів.
- Синтезу національних традицій гітарного виконавства.
- Використання в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя різних типів сучасного гітарного інструментарію.
- Опанування майбутнім вчителем музичного мистецтва основ фінгерстайлу.
- Використовувати метод порівняння, який дозволяє співвідносити ступінь використання традиційних та інноваційних прийомів
- Реалізації знань та умінь здобувачів вищої освіти з питань значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст.

Процес навчання здобувачів вищої освіти проходить у формі індивідуальних занять, яка базується на принципі інтегративного засвоєння знань та формування відповідних вмінь, що сприяє

послідовному, розгорнутому у часі процесу професійного становлення здобувач освіти як гітариста, розвитку його музичних, виконавських та просвітницьких здібностей в їх взаємодії. Індивідуальний навчальний план-програма здобувач освіти з «Музично-творча діяльність. Бас-гітара» на кожний семестр має бути спланований таким чином, щоб забезпечувати безперервний навчальний процес, опанування основних музичних форм та жанрів творів відповідно до рівня інструментальної підготовки здобувач освіти.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією.

Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Контроль якості знань здобувачів освіти

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з освітнього компоненту є:

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачем навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Підсумковий (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру.

Кожний блок змістових модулів має бути обов'язково оцінений. Здобувач вищої освіти повинен позитивно скласти модульний (проміжний) контроль.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів вищої освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами, управління навчальною мотивацією студентів. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, - так і студентами – для планування самостійної роботи. Особливим видом поточного контролю є колоквиум, підсумковий контроль за змістовими модулями.

- контроль на аудиторних заняттях
- усного опитування
- виступів здобувачів при обговоренні теоретичних та виконавських завдань

Форма підсумкового семестрового контролю: це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти за семестр, що здійснюється у формі диференційованого заліку та/або екзамену.

На підсумковий семестровий контроль виносяться питання та/або практичні завдання, що передбачають перевірку рівня володіння здобувачами програмного матеріалу освітнього компоненту в цілому та сформованості відповідних знань, умінь, навичок і набутих компетенцій як результатів опанування навчального курсу. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів на початку семестру.

Диференційований залік та/або екзамен – здобувач освіти вважається допущеним до семестрового екзамену, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки. Теоретичний контроль знань під час проведення екзамену може проводитись у вигляді співбесіди за завданнями теоретичного матеріалу та/або усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку *за 100-бальною шкалою*, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів*. Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*. Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів														
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	9	45	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20
Диф. залік	1	20	1	20			1	20			1	20	1	20	1	20
Екзамен					1	30			1	30						
	17	100	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	17	100	17	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet in Google Classroom, освітньої платформи Google Workspace for education. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ

«МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ» ЕЛЕКТРОГІТАРА

Освітній ступінь «Бакалавр»

Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»

Освітня програма «Звукорежисура»,

Рік навчання: I, II, III, IV;

Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Кількість кредитів: 15

Мова викладання: українська.

Керівник курсу:

Пахомов Артем Сергійович

викладач кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: art1ragnarr@gmail.com

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Режисура естради, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Музично-звукове оформлення, Комп'ютерні технології в музиці, Звукорежисерська студійна практика, Звукорежисерська концертна практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення навчальної освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати принципи та методики аналізу творів музичного мистецтва.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним	ПРН 12

апаратом.	
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва .	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17
Вміти на професійному рівні здійснювати проведення концертів, театральних заходів та шоу-програм, в реальному часі згідно задуму режисера, композитора, автора, або відповідно до законів жанру, стилю твору, який виконується.	ПРН 18

Відповідно до освітньої програми: «Звукорежисура» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва та звукорежисури.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 8	Здатність використовувати професійні знання та навички під час спілкування з виконавцями, виконавськими колективами, диригентом, продюсером та іншими суб'єктами творчого процесу.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної, звукорежисерській діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, звукорежисурі та музичному мистецтві.
СК 19	Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.

Вивчення освітні компоненти «Музично-творча діяльність. Електрогітара» є опанування музичного матеріалу, свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної і музичної педагогіки; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів - класиків та сучасних авторів, новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та

розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів інструментального навчання, формування виконавських навичок.

Мета курсу:

Сформувати вміння і навички правильної постановки рук та звуковидобування, допомогти розвитку художньо-образного мислення, виявленню їх творчого потенціалу; сприяти реалізації набутих знань, умінь і навичок в подальшій професійній діяльності.

Здобути стійкі навички оволодіння інструментом (електрогітара) а також освоїти роботу з теоретичним, практичним та нотним матеріалом.

- набуття здобувачами освіти основних навичок гри на гітарі;
- ознайомлення з методикою навчання гри на інструменті;
- розширення загального музичного розвитку здобувачів вищої освіти та привиття естетичного смаку;
- прищеплення навичок самостійної роботи над музичним матеріалом;
- надання уявлення про засоби звуковидобування, прийомів гри;
- вміння акомпанувати на гітарі, застосовуючи акорди.

Завдання дисципліни: засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань та практичних навичок гри: розвиток музичного слуху, техніки, опанування знань зі звукової культури; оволодіння вміннями звукоутворення; стимулювання до самовиховання і самоосвіти, творчості та самостійності, для подальшого розвитку професійної діяльності майбутніх естрадних музикантів,

- навчити здобувачів вищої освіти самостійно застосовувати знання для засвоєння та розвитку виконавських вмій і навичок;
- створити належну теоретичну основу для вільного володіння понятійним апаратом;
- сформувати вміння застосовувати теоретичні знання у виконавській практиці.

Практична спрямованість

Складання методично продуманих програм на основі диференційованого підходу до навчання є невід’ємною умовою успішної роботи викладача та здобувача освіти. Художній розвиток у порівнянні з розвитком технічним значно більше залежить від індивідуальних особливостей, інтересів та творчих імпульсів здобувача освіти. Саме в індивідуальному підході до питань художнього розвитку з найбільшою силою виявляється творча сутність музичної педагогіки.

Прогресивний розвиток виконавської майстерності здобувача освіти забезпечується завдяки дотриманню принципів загальної та музичної педагогіки:

- свідомого самовдосконалення;
- індивідуального підходу;
- наступності навчання;
- поступового ускладнення навчального матеріалу;
- використання засобів наочності;
- опори на музично-слуховий контроль;
- розширення досвіду виконавської просвітницької діяльності.

У процесі опанування освітнього компоненту у майбутнього фахівця музичного мистецтва формується здатність до аналізу результатів власної виконавської діяльності, вільне оволодіння музичним інструментом, художня інтерпретація музичних творів, здатність розвивати оцінні та рефлексивні вміння, активізувати когнітивну сферу та максимальний розвиток пізнавальних можливостей.

Здобувач освіти повинен вільно, невимушено поводитися на сцені під час гри на музичному інструменті, його поведінка мусить узгоджуватися з вимогами щодо постановки музичного апарату, техніки, переживань і перевтілення, що координують і пов’язують його пластику з інструментально-творчим завданням, тобто перебувають у гармонії зі створюваним образом.

Навчальний репертуар добирається згідно з навчальною програмою відповідно до інструментально-технічних та виконавських можливостей здобувача освіти, індивідуальних особливостей, темпераменту, з метою закріплення і вдосконалення навчально-виконавських навичок, оволодіння нормами сценічної культури. Поетапний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється у вигляді публічного виступу.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	Всього годин	завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1, I курс, I семестр			
Змістовий модуль 1			
1	Тема 1. Знайомство з навичками здобувачів вищої освіти.	5	Підготовка програми для ознайомлення з навичками. Аплікатурні вправи. Запис нот на грифі (створення власної таблиці). Скласти карту діапазону інструмента.
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 2. Будова електрогітари, основи звуковидобування.	20	Технічні вправи: щоденне виконання гами C-dur, A-moll у чотири октави різними способами звуковидобування. Скласти схему будови бас-гітари з підписами. Підібрати на слух просту басову лінію (наприклад, з відомої пісні) та виконати її пальцями й медіатором. Створити короткий ритмічний малюнок у стилі «слеп» та записати його нотами та табулатурою. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу
Змістовий модуль 2			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 3. Вивчення гамм.	20	Щоденна практика – виконання гам у різних тональностях (мінімум 2–3 на день). Скласти таблицю інтервалів для мажорної та мінорної гами. Скласти невеликий етюд або басову лінію на основі гамових ходів. визначати на слух мажорну та мінорну гаму, зіграти їх на інструменті. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ II, I курс, II семестр			
Змістовий модуль 3			
1, 2, 3, 4	Тема 4. Вивчення аплікатурних рішень для виконання тризвуків та септакордів.	10	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Технічні вправи – щоденне виконання тризвуків та септакордів у різних тональностях. Скласти таблицю аплікатурних рішень для тризвуків і септакордів у двох позиціях. Підібрати на слух акордову послідовність із пісні та записати її табулатурою. Скласти невеликий етюд або басову лінію, що включає тризвуки та септакорди. Визначати на слух мажорний/мінорний тризвук та септакорд, зіграти їх на інструменті.
5, 6, 7, 8	Тема 5. Робота над етюдами.	12	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Щоденна практика – виконання програмних етюдів у різних темпах (повільний – середній – швидкий). Визначення технічні труднощі етюдів та скласти план їх подолання. Записати аплікатурні варіанти етюдів у нотах/табулатурі. Скласти власний

			короткий етюд на основі гамових чи акордових ходів. Прослухати виконання етюду професійним музикантом та порівняти зі своїм.
Змістовий модуль 4			
9, 10, 11, 12	Тема 6. Робота над атакою в правій руці. Вправи для правої руки.	11	Опрацювання практичного матеріалу. Щоденна практика – вправи на відкритих струнах із різною силою атаки. Скласти таблицю «м'яка – середня – жорстка атака» з описом відмінностей у звучанні. Підібрати на слух басову лінію з пісні та виконати її у різних варіантах атаки. Скласти власний ритмічний малюнок із чергуванням різних атак і записати його табулатурою.
13, 14, 15, 16	Тема 7. Вправи на розвиток рухомості лівої руки. Вправи на координацію.	12	Щоденна практика. вправи 1–2–3–4 на всіх струнах у різних позиціях. Скласти власну таблицю вправ для лівої руки (з різними комбінаціями пальців). Практичне завдання. виконати гамму у двох октавах із поступовим прискоренням. Скласти короткий етюд із використанням комбінацій пальців лівої руки. Слухове завдання. Виконати вправи з акцентами на різних долях такту (наприклад, на 2-й чи 4-й). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ III, II курс, III семестр			
Змістовий модуль 5			
1, 2, 3, 4, 5	Тема 8. Робота над твором. Виявлення технічних складнощів.	20	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного технічного матеріалу. Записати тези опорний конспект. Повторення та закріплення матеріалу, опрацьованого на індивідуальних заняттях. Чергування роботи над технікою та художнім образом. Запис власного виконання, аналіз помилок. прослуховування інтерпретацій відомих виконавців, вивчення нотних редакцій. Поступове збирання твору – від окремих епізодів до цілісного виконання.
6, 7, 8	Тема 9. Фразування та штрихи.	20	Аналіз методичної, наукової літератури з питань теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Закріплення штрихів у вправах та етюдах. Робота над фразами. Виділення початку, розвитку та завершення. Самоконтроль – запис власного виконання, аналіз плавності та виразності. Прослуховування прикладів – інтерпретації відомих виконавців для порівняння. Застосування штрихів і фразування у програмному репертуарі. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Робота над п'єсами. Постановка концертного номеру.	20	Аналіз методичної, наукової літератури теоретичний аналіз програмного матеріалу. Записати тези в опорний конспект. Закріплення техніки. Повторення складних місць, робота над точністю та стабільністю. Формування інтерпретації – самостійний пошук художніх рішень, прослуховування прикладів відомих виконавців. Тренування виходу на сцену, контроль хвилювання, відпрацювання артистичної подачі. Запис власного виконання, аналіз виразності та сценічної готовності. Підготовка до виступу. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.

			Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ IV, II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Розвиток навичок читання нот з листа.	20	Аналіз методичної, наукової літератури тема – значення читання з листа в творчій діяльності спеціаліста. Записати тези в опорний конспект. Щоденне читання 5–10 хвилин щодня читати новий уривок (етюд, пісня, вправа). Виявлення складних місць. Транспонування. Читати прості мелодії у різних тональностях. Аналіз нотного тексту - перед виконанням визначати тональність, розмір, ритмічні особливості. Позначати місця потенційних труднощів (стрибки, синкопи, зміни ритму). Уявляти звучання нот без інструмента.
5, 6, 7, 8	Тема 12. Основи імпровізації. Застосування навичок імпровізації у виконанні творів.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Щоденні вправи: імпровізація на гамах, арпеджіо, простих акордових послідовностях. Створення варіантів знайомих мелодій: виконання однієї пісні у кількох імпровізаційних версіях. Зміна темпу, акцентів, синкопування у простих фразах. Фіксація своїх імпровізаційні спроби (ноти або аудіо). вивчення імпровізацій у різних жанрах (джаз, класика, народна музика). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 13. Основи джазового акомпанементу.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Щоденні вправи. створення вокінг-басу на простих акордових послідовностях. Вивчення джазових стандартів: робота з 12-тактовим блюзом, II–V–I у різних тональностях. Зміна акцентів, використання пауз, синкоп. Запис та аналіз басових ліній відомих джазових виконавців. Створення власних варіантів акомпанементу до знайомих мелодій. Нотування власних басових ліній та коротких імпровізаційних фрагментів. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ V, III курс, V семестр			
Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4	Тема 14. Робота над вібрато та бендам, використання слайдів та доречність збагачення прийомами під час виконання композицій. Мелізми.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Проаналізувати власне виконання вправ на вібрато та бенд (звернути увагу на чистоту інтонації). Виконати знайому композицію, додавши слайди та мелізми у вибраних місцях, і порівняти звучання з оригіналом. Підготувати імпровізаційний етюд (8–12 тактів), де використати всі прийоми теми. Прослухати приклади відомих бас-гітаристів (наприклад, Джако Пасторіус, Віктор Вутен) та визначити, як вони застосовують ці техніки.

5, 6, 7, 8	Тема 15. Техніка “sweep” як спосіб виконання арпеджіо.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Вправи на арпеджіо септакордів (maj7, min7, dom7) у різних тональностях. Виконання гам та арпеджіо з використанням sweep у повільному та середньому темпі. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням sweep. Аналіз прикладів відомих гітаристів (відео/ноти) та спроба відтворення уривків. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 16. Техніка “Tapping” як спосіб виконання арпеджіо. “Tapping” в імпровізації	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Вправи на арпеджіо септакордів (maj7, min7, dom7) у техніці tapping. Виконання гам та секвенцій tapping у різних тональностях. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням tapping. Аналіз відео/готових прикладів відомих виконавців (наприклад, Billy Sheehan, Eddie Van Halen). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Екзамен		
МОДУЛЬ VI, III курс, VI семестр			
Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4	Тема 17. Робота над чистотою виконання. Техніки глушіння струн правою та лівою руками.	15	Аналіз відеозаписів з теми аудиторної роботи. Записати тези в опорний конспект. Вправи на глушіння відкритих струн у різних ритмічних малюнках. Виконання гам та арпеджіо з акцентом на чистоту звучання. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням технік глушіння. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) з акцентом на чистоту виконання.
5, 6, 7, 8	Тема 18. Виконання нонакордів та септакордів за допомогою прийомів “sweep, tapping”.	15	Вправи на арпеджіо септакордів у різних тональностях (по квартовому колу). Вправи на арпеджіо нонакордів із використанням tapping у різних позиціях. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням sweep та tapping. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) та спроба відтворення уривків. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 12			
9, 10, 11, 12,	Тема 19. Техніки “hammer-on, pull-off”, вправи на легато.	15	Виконання гам у різних тональностях (до 4-х знаків мажорні, мінорні) із застосуванням hammer-on та pull-off. Вправи на секвенції (по терціях, квартових інтервалах) у техніці легато. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням легато. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) та спроба відтворення уривків.
13, 14, 15, 16	Тема 20. Техніка “chicken-picking” в обіграванні аккордів.	15	Вправи на акордові послідовності (I–IV–V) у різних тональностях (мажор, мінор до 4-х знаків) із застосуванням chicken-picking. Виконання гам та арпеджіо з акцентом на комбіновану атаку. Запис власного етюду або короткої імпровізації з використанням chicken-picking. Аналіз прикладів відомих виконавців (відео/ноти) та спроба

			відтворення уривків. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ VII, IV курс, VII семестр			
Змістовий модуль 13			
1, 2, 3, 4	Тема 21. Основи джазової імпровізації.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція коротких фраз із записів джазових бас-гітаристів та гітаристів. Створення власних імпровізаційних етюдів на 12-тактовий блюз. Практика гри з метрономом у різних темпах та розмірах. Підготовка сольного виступу (2–3 хвилини імпровізації на стандарт). Теоретичний аналіз програмного матеріалу.
5, 6, 7, 8	Тема 22. Використання ладів народної музики.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція народних мелодій та їх адаптація для бас-гітари та електрогітари. Створення власних етюдів у вибраному ладі (наприклад, дорійський етюд у D). Підготовка сольної імпровізації на основі народної теми. Порівняння звучання одного мотиву у різних ладах (дорійський vs солійський). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 14			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 23. Вивчення “swing” та “shafle”	20	Транскрипція фраз із записів джазових та блюзових музикантів (Ray Brown, Freddie Green). Створення власних етюдів у стилі swing та shuffle. Практика гри з метрономом у «2 і 4» для відчуття джазового свінгу. Підготовка сольної імпровізації на блюзову форму у стилі shuffle. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ VIII, IV курс, VIII семестр			
Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4	Тема 24. Використання позатональних ступенів. Застосування хроматизмів та цілотонної гамми.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція хроматичних фраз із джазових записів. Створення власних етюдів на цілотонній гамі. Практика імпровізації на II–V–I прогресії з використанням позатональних ступенів. Порівняння звучання діатонічних і хроматичних ліній у власних імпровізаціях.
5, 6, 7, 8	Тема 25. Вивчення більш складних творів. Поповнення репертуару кращими зразками світової та української естрадної музики. Знайомство з національною спадщиною українського народу.	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція партій з відомих естрадних творів. Підготовка сольних номерів на основі українських народних пісень. Створення власних варіацій та імпровізацій на теми світових хітів. Вивчення складних технічних етюдів для розвитку майстерності. Виконавський аналіз програмного репертуару

Змістовий модуль 16			
9, 10, 11, 12	Тема 26. Блюзова гама та секвенції	20	Аналіз методичної, наукової літератури, підбір відеозаписів з питань теми аудиторної роботи. Записати тези обговорення питання в опорний конспект. Транскрипція блюзових соло від відомих виконавців (B.B. King, Stevie Ray Vaughan, Jaco Pastorius). Створення власних етюдів на блюзовій гамі з використанням секвенцій. Практика імпровізації на 12-тактову блюзову форму. Порівняння звучання діатонічних та блюзових гам у власних імпровізаціях. Виконавський аналіз програмно-репертуару
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		

Самостійна робота

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу.

Зміст самостійної роботи студентів у форматі освітнього компоненту **«Музично-творча діяльність. Електрогітара»** визначається робочою програмою освітнього компоненту, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота передбачає виконання різних видів завдань (репродуктивних, за зразком, реконструктивно-варіативних, частково-пошукових, навчально-дослідних), спрямованих на отримання, закріплення студентом нових та набутих знань, їх систематизацію й узагальнення; формування практичних вмінь та навичок; контроль готовності студента до аудиторних занять, інших контрольних заходів.

Під час розробки завдань для самостійного опрацювання теоретично-практичного матеріалу з освітнього компоненту **«Музично-творча діяльність. Електрогітара»**, пропонуються до використання наступні форми:

- опрацювання та конспектування першоджерел, робота з основною музичною літературою;
- пошук та вивчення додаткової літератури;
- аналітична робота з записами;
- робота з пошуковими системами Інтернет;
- відпрацювання практичних завдань аудиторної роботи.

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення освітнього компоненту **«Музично-творча діяльність»** на ключових позиціях є індивідуально орієнтований підхід до здобувачів освіти, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

Індивідуальні заняття зі здобувачем зорієнтовані на:

- Вміння контролювати якість та характер звуковидобування.
- Виконувати твори і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру.
- Застосовувати засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору.
- Виконувати на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору.
- Вміти розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей.
- Імпровізувати ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей.
- Робити попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній
- Вміти застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами.
- Вирізняти на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміти специфіку звучання.
- Розрізняти виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій.
- Відтворювати складні ритмічні моделі на інструменті
- Імпровізувати, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях.

- Формувати слухове уявлення про блюзовий лад.
- Володіти основними прийомами звуковидобування, вміти їх вірно застосовувати на практиці, контролювати якість звука, динаміку, артикуляцію.

Літературні джерела

Основні

1. Авдонін Е. Ветерани-гітаристи згадують // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.
2. Алмейда Л. Класична гітара в джазі. Київ : Музична Україна, 1987. 56 с.
3. Андріанов Д. 5 елементів імпровізації. Самовчитель +DVD відео
4. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Частина 1.
5. Бадьянов О. Джазовий гітарист. Навчальний курс. Частина 2.
6. Баранова Л. М. Актуальні проблеми кроскультурної підготовки майбутніх учителів в Україні / Л. М. Баранова // Вісник Чернігівського національного університету ім. Т. Г. Шевченка : Педагогічні науки. –Чернігів, 2018. – С. 12–15.
7. Брижата О. Вибір методик для індивідуальних стилів навчання / Ольга Брижата // Відкритий урок. – 2012. – № 3. – С. 46–50.
8. Бруно Д. Мистецтво гри медіатором +DVD відео
9. Вітошинський Л. Про мистецтво гри на гітарі / Лео Вітошинський ; пер. з нім. Л. Мельник. – Львів : БаК, 2006. – 282 с.
10. Гітара від блюза до джаз-рока [Ноти] : збірник: Популярні джазові п'єси / ред., сост. Ю. В. Дмитриевский, ред., сост. С. Н. Колесник, ред., сост. В. А. Манилов. Київ : Музична Україна, 1986. 95 партит. (с.).
11. Іванюк В. Інноваційні прийоми гри на гітарі: педагогічний аспект // Актуальні проблеми мистецько-педагогічної освіти. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2018. С. 76–80
12. Кондрашова Л. В. Емоційна домінанта підготовки майбутніх педагогів до професійної діяльності / Лідія Валентинівна Кондрашова // Рідна школа. – 2010. – № 7–8. – С. 14–19.
13. Михайленко М. П. Довідник гітариста / Микола Петрович Михайленко, Фан ДіньТан. – Київ : Fan's company, 1998. – 246 с.
14. Михайленко М. Дилема звуку сучасної класичної гітари // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48с.
15. Михайленко М. Аплікатура як засіб художньої виразності // Гітара в Україні. 2018. № 11. 48 с.
16. Мошак Є. Г. Традиції гітарної музики в контексті європейської музичної культури другої половини ХХ століття : автореф. Дис. канд. мист. / Є. Г. Мошак. – Одеса, 2012. – 16 с
17. Нестерова А. Грані гітари – грані особистості // Гітара в Україні. 2010. № 3. 48 с
18. Овсянніков В. Майстерність як найвищий рівень діяльності педагога. Матеріали науково-практичної конференції «Професійна мистецька освіта: методичні аспекти» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П.Чубинського», 2023 р., с.42
19. Овсянніков В. Рок-музика, як інтернаціональний протестний компонент європикінця 1980-х - початку1990-х років. The 6th International scientific and practical conference “Priority directions of science and technology development” (February 20-22, 2021) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2021. 987 p.
20. Олексюк О. М. Діагностика мистецької компетентності здобувачів: пошук методичного інструментарію / Ольга Миколаївна Олексюк // Вища освіта України. Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – Київ, 2010. – Дод. 4, том V. – 572 с.
21. Прийоми до фінгерстайлу [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.guitartricks.com/techniques.php>
22. Салан К., Цимбал С. Гітара – крок за кроком. Київ, 2016. 171 с.
23. Филиберто Р. Школа гри на бас-гітарі. Частина 1
24. Чеченя К. Мій острів – гітара. Київ : Музична Україна, 2015. 192 с.
25. Чеченя К. Гітара в Україні // Гітара в Україні. № 1. 48 с.
26. Чеченя К. BARRE // Гітара в Україні. 2010. №3. 48 с. 27.Чеченя К. Гітара на війні // Гітара в Україні. 2015. № 8. 48 с.28.Чеченя К. Арпеджіо // Гітара в Україні. 2015. №8. 48 с.
27. Achard K. History and Development of the American Guitar / Ken Achard. USA – 1990. –Vol.3. – № 3. – P. 13–14.
28. Du Brock A.Travis Picking: A Guitarist's Guide to Fingerpicking Techniques,
29. Ennio Morricone. Краща музика для саундтреков

30. Funk guitar. The Essential Guide , by Ross Bolton / Leonard Corporation 2001.
31. Funk guitar. Guitar play Along. Vol. 52 / Hal Leonard Corporation. 2001.
32. G. Moore “Blads & blues” / «Guitar College» - 2004. -80 с.
33. Hoe to play Hitchin. Hal Leonard Corporation. 1994. – 57 с.
34. J. S. Bach. For Electric Guitar / Ray Hitchin. Mel Bay Publications, Inc.- 38 с.
35. Jazz Classics for solo Guitar. / Robert B. Yelin. Hal Leonard Corporation. – 1954 – 105 с.
36. Jazz. Vol. Arranged and peromed by Jim Roberts / Hal Leonard Corporation. 64 с.
37. Joe Satriani “Balads” сост.: «Guitar College» - 2004 – 104 с.
38. Lighting Blues / сост.: «Guitar College» - 2001 – 220 с.
39. Modern Rock. Guitar Play Along. Vol. 5 / Hal Leonard Corporation. 2001 – 57 с. 42.
40. Musicans insti8tute. Master Trax / Steve Trovato, Paul Farnen, CPP. Belwin, Inc., 1994. – 73 с.
41. Patterns, and Styles Paperback /Andrew Du Brock. – USA : Hal Leonard, 2011. – 60 р.
42. Percussive fingerstyle [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу : <https://www.musicradar.com/tuition/guitars/percussivefingerstyle-with-jon-gomm-602201>
43. Peer Gynt.E. Grieg / Editio Musica Budapest. – 42 с.
44. Pop/Rock Guitar Play Along. Vol.4 Hal Leonard Corporation. 1976. – 50 с.
45. Rockability Vol 20. Guitar Play Along./ Hal Leonard Corporation. – 56 с.
46. Taylor J. Toneproduction on classical guitar / JohnTaylor. – London : Musical News ServicesLtd, 1978. – 80 р.
47. Tennant S. Pumping Nylon / Scott Tennant.–Van Huys : Alfred PublishingCompany, 1998.– 95 р.

Допоміжні

1. Бернат Ф.Ф. Загальноєвропейський еталон гітарного виконавства та специфіка його національних втілень: дис...канд. мистецтвознавства: 17.00.03; Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського. Харків, 2019. 205 с.
2. Білецька М., Сопіна Я. Історіогенеза класичної гітарної школи в Україні. Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка. 2018. № 1. С. 23-28.
3. Блажевич В. Еволюція розвитку виконавських традицій гітарного мистецтва у вітчизняному культурно-освітньому просторі. Естетика і етика педагогічної дії. Київ- Полтава, 2017. Вип. 15. С. 107-115.
4. Блажевич В.О. Музично-виконавські традиції західноєвропейської гітарної школи. Професійна мистецька освіта і художня культура: виклики ХХІ століття. Матеріали ІІ Міжнародної науково-практичної конференції, 14–15 квітня 2016 року, м. Київ. Київ, 2016. С.353-360.
5. Гриненко С. М. Гітарні фестивалі та конкурси 2020 року: офлайн та онлайн-формат. Молодий вчений, 2020. №9 (85). С. 4-8.
6. Гриненко С. М. Значення майстер-класів для формування вітчизняних гітарних шкіл (на прикладі Півдня України). East European Scientific Journal, 2020 № 9 (61), part 1. С. 15-18. Гриненко С. М. Композиторський доробок в гітарному мистецтві Півдня України. Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття: зб. матеріалів Міжнар. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. Київ: НАКККіМ, 2017. С. 57-59.
7. Jamey Aebersold Школа на Элгитаре. Будапешт 1999г.
8. Джаз в ритмі самби. Музична Україна.
9. Етюди для 6-ти струнної гітари на різнівиди техніки. Київ. Музична Україна
10. Кір'янов Н. Г. "Мистецтво гри на 6-ти струнній гітарі. Ч.1,2,3,4
11. Михайленко, М.П. Довідник гітариста [Текст] / Н. П. Михайленко, ФанДинь Тан. - К. : [б.и.], 1998. - 246 с.
12. Михаськова М. А. Формування фахової компетентності майбутнього вчителя музики : дис. канд. пед. наук / Михаськова Марина Анатоліївна. – Київ, 2007. – 235 с.
13. Посібник з творів М. Вербицького для гітари. Guitarre № 16 / упор. В. Л. Сидоренко.Львів: СПОЛОМ, 2008. 119 с
14. Салан К.О., Цимбал С.В. Гітара – крок за кроком: Навч.-реперт. посіб. для гітаристівпочатківців / уп. К.О.Салан, С.В. Цимбал. К. : Тонар, 2016 р. 171 с
15. Симоненко В. С. Мелодії джаза. Антологія. Изд. 4, перераб., доп. Київ : Музична Україна, 1984. 319 с.
16. Ткаченко В. М. Володимир Доценко і його гітарна школа. Культура України, 2015. № 51.С. 118-127.
17. Ткаченко В. Універсалізм і специфіка музичного мислення у стилях гітарної творчості 1880 – 1990 років : автореф. дис. ...канд. мистецтвознавства:17.00.03; Харківський національний університет мистецтв ім. І. П. Котляревського. Харків, 2013. 16 с.

18. Тормахова А. Специфіка взаємодії культурних інститутів та проектів в сучасному українському просторі. Університетська кафедра. Київ: КНЕУ, 2016. №5. С. 7-14
19. Ходаковський О. В. Традиції та авангард у сучасних композиціях для гітари. Презентації творів Йо Спорка (Jo Sporck) та Андрія Крижанівського на сценах Житомира. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти, 2011. Вип. 31. С. 107-118.
20. Харнонкурт Н. Музика як мова звуків. Науково-популярне видання. Суми: Собор, 2002. 184 с.
21. Хорошавіна О. Актуальні питання сучасного академічного гітарного виконавства. Науковий вісник НМАУ ім. П.І. Чайковського. Київ, 2009, Вип. 82. С. 61-68.
22. Чеченя К. А. Практичний курс освоєння сучасної технології гри на гітарі (Гітарні перспективи). Оригінальні твори для гітари соло та ансамблів малих форм: навч. посіб. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2014. 62 с.

Політика курсу Музично-творча діяльність Електрогітара

Курс Музично-творча діяльність. Електрогітара призначений для:

- Поєднання методичних прийомів, що йдуть від класичних шкіл, з сучасними підходами.
- Збагачення педагогічного репертуару творами сучасних авторів.
- Синтезу національних традицій гітарного виконавства.
- Використання в процесі професійної підготовки майбутнього вчителя різних типів сучасного гітарного інструментарію.
- Опанування майбутнім вчителем музичного мистецтва основ фінгерстайлу.
- Використовувати метод порівняння, який дозволяє співвідносити ступінь використання традиційних та інноваційних прийомів
- Реалізації знань та умінь студентів з питань значення історико-культурних явищ та процесів в Україні, вписуючи їх у європейський і світовий контекст.

Процес навчання студентів проходить у формі індивідуальних занять, яка базується на принципі інтегративного засвоєння знань та формування відповідних вмінь, що сприяє послідовному, розгорнутому у часі процесу професійного становлення студента як гітариста, розвитку його музичних, виконавських та просвітницьких здібностей в їх взаємодії. Індивідуальний навчальний план-програма студента з «Музично-творча діяльність. Електрогітара» на кожний семестр має бути спланований таким чином, щоб забезпечувати безперервний навчальний процес, опанування основних музичних форм та жанрів творів відповідно до рівня інструментальної підготовки студента.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку(за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти;

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під

час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи студентів протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля сумуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за **100-бальною шкалою**, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. **Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.** Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) **не перевищує 100 балів.** Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру.

На диференційованому заліку та/або іспиті оцінюється:

- артистизм та емоційне піднесення, пізнання художніх закономірностей і особливостей виконання музичних творів
- естрадне витримка, виконавський стиль та творче самовираження
- впевнене виконання та інтонування, артикуляція та агогіка
- засвоєння засобів музичної виразності та логіка розгортання музичної мови,
- мотивація та виконавський розвиток здобувача.

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів														
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	9	45	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20
Диф. залік	1	20	1	20			1	20			1	20	1	20	1	20
Екзамен					1	30			1	30						

	17	100	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	17	100	17	100
--	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----	----	-----

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише знезначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet in Google Classroom, освітньої платформи Google Workspace for education. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ
МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ. СОЛЬНИЙ СПІВ
Освітній ступінь «Бакалавр» Спеціальність В5 «Музичне мистецтво».

Освітня програма «Звукорежисура»

Рік навчання: I, II, III, IV, Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Кількість кредитів: 15

Мова викладання: **українська.**

Керівники курсу:

Карпенко-Боднарук
Жанна Любомирівна, народна
артистка України, професор
Контактна інформація:
zh.bodnaruk@gmail.com

Левко Вероніка Іванівна,
кандидат мистецтвознавства,
доцент.
Контактна інформація:
nikalevko@gmail.com

Славіна Олена
Олександрівна,
викладач вищої категорії.
Контактна інформація:
slavina.e@gmail.com

Антипенко Юлія
Юріївна
викладачка кафедри
Контактна інформація:
antipenco@gmail.com

Кваша Ярослав
Валерійович
викладач кафедри
Контактна інформація:
yaroslavkvasha@gmail.com

Прореквізити, постреквізити освітнього компоненту

Прореквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Концертмейстерський клас та методика акомпанементу, Комп'ютерні технології в музиці, Режисура естради.

Постреквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Музично-звукове оформлення, Звукорежисерська студійна практика, Звукорежисерська концертна практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення навчального освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати принципи та методики аналізу творів музичного мистецтва.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва .	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17
Вміти на професійному рівні здійснювати проведення концертів, театральних заходів та шоу-програм, в реальному часі згідно задуму режисера, композитора, автора, або відповідно до законів жанру, стилю твору, який виконується.	ПРН 18

Відповідно до освітньої програми: «Звукорежисура» вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття таких компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності (СК)

СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва та звукорежисури.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 8	Здатність використовувати професійні знання та навички під час спілкування з виконавцями, виконавськими колективами, диригентом, продюсером та іншими суб'єктами творчого процесу.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної, звукорежисерської діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, звукорежисурі та музичному мистецтві.
СК 19	Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.

У сучасній музиці, естрадний спів займає особливе місце. На відміну від класичного вокалу, що виріс із духовної музики, естрадний вокал виник із побутового фольклору різних культур і відрізняється різноманітністю форм і напрямів. Незважаючи на це, він базується на тих самих фізіологічних принципах у роботі голосового апарату, що і класичний, і являється предметом вокальної педагогіки.

На сьогоднішній день кількість бажаючих професійно навчатися співу зростає. Абітурієнтів не лякають проблеми навчання та подальшого працевлаштування, кожен упевнений, що успішно засвоїть необхідні знання та навички і його голос зазвучить як у видатних вокалістів. Сучасний педагог – це творча індивідуальність, яка володіє оригінальним проблемно-педагогічним і критичним мисленням, творець різноманітних розробок, які опираються на передовий світовий досвід і нові технології навчання, адже саме поняття творчості передбачає створення нового.

Освітній компонент «Музично-творча діяльність. Сольний спів» належать до циклу професійної та практичної підготовки майбутніх спеціалістів і складає основу навчального процесу. Робоча програма Спеціальний клас (за видами) сольний спів розрахована на 4 роки, але на 1 курсі тісно переплітається з постановкою голосового апарату. Вона розрахована на весь період навчання за ОПП «Звукорежисура». Підготовка вокалістів спрямована на формування відповідного рівня вокальної техніки, яка б дозволила спеціалістам працювати як сольний виконавець а також, проводити навчальну роботу в мистецьких закладах освіти. Вокально-технічна підготовка передбачає: формування естрадної манери голосоутворення; розвиток повного діапазону голосу виконавців зі збереженням індивідуальних тембральних фарбголосу та вирівнюванням регістрових переходів з дотриманням орфоепічних норм як української, так і іноземних мов, чіткою і виразною дикцією; артистизм і сценічність втілення художнього образу та творчого задуму композитора. До

переліку вокальних творів, які опрацьовуються у вокальних класах твори сучасних композиторів; народні та сучасні пісні в оригінальних аранжуваннях тощо.

Мета курсу:

- ознайомити здобувачів освіти з відомостями про музичну спадщину;
- сформувати вокальні навички та техніки;
- розвинути художньо-виконавський смак;
- дати знання, необхідні для різноманітної творчої діяльності;
- навчити вирішувати проблему вокального репертуару.

Завданням курсу є розкриття творчих можливостей особистості, удосконалення звучання голосу здобувача освіти, його тембрового забарвлення та динамічної яскравості.

Заняття із сольного співу передбачають, насамперед, практичну діяльність у формі індивідуальних занять зі спеціальності в аудиторії, обладнаній сучасною звукоакустичною апаратурою та професійним мікрофоном.

Практична спрямованість:

Навчальні заняття освітнього компоненту «Музично-творча діяльність. Сольний спів» базуються на основі послідовно розробленої програми навчання. Проводиться комплексна підготовка висококваліфікованих фахівців, співаків, а також викладачів сольного співу. У єдиному процесі професійного навчання, музичної освіти та естетичного виховання формується всебічно розвинена художня особистість. Основна дидактична мета: систематизація й узагальнення знань та вмінь, накопичених у класі сольного співу; формування на їх основі професійних виконавських навичок; розвиток пізнавальних і фахових зацікавлень у самостійній виконавській діяльності. Здобувачі вищої освіти повинні отримувати систематичні заняття з фаху, заняття-репетиції з концертмейстером, працювати із сучасною звуковідтворюючою апаратурою та в студії звукозапису, а також виконувати самостійні завдання під контролем викладача. Останнє є особливо важливим для формування в них навичок і вмінь для подальшої самостійної роботи над удосконаленням свого професійного рівня. У ході навчання у спеціальному класі здобувач-вокаліст формується як музикант широкого спектру можливостей, глибоко розуміючий мистецтво, обізнаний з різними формами й жанрами вокальної музики, свідомий громадянської місії патріота своєї країни. Високохудожній репертуар добирається з кращих, перевірених часом і апробованих зразків української та світової естради, народні пісні.

Організація навчального процесу на кафедрі приділяє велику роль практичній діяльності, яка показує наскільки знання здобувачів освіти змогли перетворитися у практичні уміння та навички через реалізацію особистісних цінностей. Практична робота та активне залучення здобувачів освіти у роботі професійних колективах надає можливість оптимізувати особистісний розвиток здобувачів освіти, набути досвід та створює умови для творчої самореалізації.

Для вдосконалення підготовки та стимулювання здобувачів освіти у професійній підготовці є ознайомлення з роботою колективів.

Робота викладачів освітнього компоненту «Музично-творча діяльність. Сольний спів» спрямована на індивідуалізацію та застосування діяльності від нормативного процесу навчання до індивідуальної діяльності, її корекції та педагогічної підтримки. Педагогічні працівники класу спрямовують свою роботу на розвиток у здобувачів освіти індивідуального стилю та реалізації своїх талантів та здібностей, створюють умови для реалізації власних мистецьких концепцій. Під час індивідуальних занять надаються оптимальні умови для розкриття можливостей особистості здобувача як музиканта та виконавця, що мобілізує їх творчий потенціал, креативність, формують впевненість у своїх силах та у достатній мірі вмотивовані й мають досить міцний стимул до концертно-виконавської діяльності.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	назва теми	всього годин.	завдання для самостійної роботи
---------	------------	---------------	---------------------------------

МОДУЛЬ 1. Теоретичні та практичні основи роботи голосового апарату.**І курс, І семестр****Змістовий модуль 1**

1	Тема 1. Знайомство з вокальними здібностями здобувачів освіти .	5	Підготувати програму для демонстрації вокальних здібностей. Щоденні вправи на дихання та артикуляцію. Виконання вокальних гам і арпеджіо. Вправи на дихання (діафрагмальне, комбіноване). Вокальні гами та арпеджіо. Артикуляційні вправи (дикція, скоромовки). Вправи на інтонаційну точність. Запис власного співу для аналізу. Самооцінювання.
2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 2. Будова та робота голосового апарату.	20	Щоденні вправи на дихання та артикуляцію. Виконання вокальних гам і арпеджіо. Вправи на дихання (діафрагмальне, комбіноване). Вокальні гами та арпеджіо. Артикуляційні вправи (дикція, скоромовки). Вправи на інтонаційну точність. Запис власного співу для аналізу. Самооцінювання. Запис в опорному конспект результатів самоаналізу. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу

Змістовий модуль 2

9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 3. Співацьке дихання.	20	Щоденні вправи на діафрагмальне дихання. Виконання вокальних гам із контролем дихання. Вправи на діафрагмальне дихання. Вправи на контроль тривалості видиху. Вокальні гами та арпеджіо з акцентом на дихання. Вправи на поєднання дихання та артикуляції. Запис власного співу для аналізу. Самооцінювання. Підготовка до опитування за темами теоретичного матеріалу. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань Диференційований залік		

МОДУЛЬ 2. Дихання. Резонатори.**І курс, ІІ семестр****Змістовий модуль 3**

1, 2	Тема 4. Процес звукоутворення	10	Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Щоденні вправи на дихання та інтонацію (15–20 хв). Вправи на діафрагмальне дихання (видих на «с», «ш»). Гама та арпеджіо у різних тональностях. Артикуляційні вправи (скоромовки). Вправи на резонанс (спів на голосних). Запис власного співу для аналізу. Самооцінювання (дихання, інтонація, дикція, сценічність). Робота над 1–2 творами з орієнтовного репертуару.
3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 5. Відчуття резонаторів.	12	Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Виконання щоденних вправ на відчуття резонаторів (глісандо, вокальні пасажі на голосних). Запис власного виконання та аналіз звучання (самоспостереження). Підготовка одного технічного та одного концертного твору з акцентом на резонаторну техніку. Самоаналіз та самооцінка досягнень (відчуття, труднощі, досягнення). Вокальні етюди на голосних (а–о–і–у). Глісандо від низьких до високих звуків із фокусом на зміну резонаторів. Арпеджіо та гама з

			акцентом на грудний та головний резонатор. Вправи на змішане звучання (мікст). Українська естрадна пісня (наприклад, твори Квітки Цісик, Руслани). Сучасна популярна пісня з виразною мелодією та динамікою. Джазовий стандарт або романс (для відчуття тембрової гнучкості). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум.
Змістовий модуль 4			
9, 10, 11, 12	Тема 6. Робота над співочою атакою звуку.	11	Виконувати щоденні вправи на атаку звуку (5–10 хвилин). Реєструвати власні відчуття. Практикувати застосування атаки у знайомих піснях. Відмічати, який тип атаки найбільш комфортний та ефективний. Технічні вправи: вокальні гами з різними типами атаки, короткі фрази на голосних. Практичний репертуар: естрадні пісні за програмою, де важлива чітка атака (наприклад, початки куплетів, рефренів).
13, 14, 15, 16	Тема 7. Охорона голосу.	12	Ведення опорного конспекту голосового режиму (кількість годин співу, відпочинок, самопочуття). Виконання щоденних вправ на дихання та релаксацію. Практика співу у комфортному діапазоні без перенапруження. Самоаналіз: відмічати випадки втоми голосу та способи їх подолання. Технічний: вправи на дихання, легато у середньому діапазоні, вправи на м'яку атаку звуку, вправи на резонанс без форсування. Практичний: уривки з ліричних естрадних пісень, що виконуються у середньому регістрі та не потребують надмірної сили (наприклад: «Imagine» Джона Леннона, «Fields of Gold» Стінга, «Обійми» Океан Ельзи). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 3. Удосконалення співочих навичок. II курс, III семестр Змістовий модуль 5			
1, 2, 3, 4	Тема 8. Робота над розширенням діапазону	15	Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Виконати щоденний комплекс вправ на розширення діапазону (гами, арпеджіо). Записати виконання вправи на перехід між регістрами та проаналізувати якість. Відмічати комфортні та проблемні ноти. Вивчити одну пісню з практичного репертуару, акцентуючи увагу на крайніх звуках. Технічний: гами, арпеджіо, вправи на легато/стакато, вокалізи. Практичний: сучасні естрадні пісні з широким діапазоном (наприклад, композиції Адель, Вітні Г'юстон). Концертний: обрані українські та світові естрадні твори, що потребують роботи у крайніх регістрах.
5, 6, 7, 8	Тема 9. Робота над артикуляцією та дикцією.	15	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Щоденне виконання скоромовок у різних темпах. Запис власного виконання пісні з акцентом на дикцію та аналіз чіткості вимови. Вправи на артикуляцію

			перед дзеркалом (контроль рухів губ і язика). Вивчення практичного репертуару з акцентом на виразність тексту. вокалізи, вправи на дикцію, скоромовки. сучасні естрадні пісні зі складним текстом (наприклад, швидкі куплети). Українські та світові естрадні твори, де важлива виразність тексту. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 6			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 10. Розвиток відчуття резонаторів.	30	Щоденні вправи на відчуття резонаторів (глісандо, вокалізи на «м», «н»). Запис власного виконання вправ із акцентом на резонанс та аналіз звучання. Вести «щоденник резонансів»: відмічати комфортні та проблемні відчуття. Вивчити одну пісню з практичного репертуару, акцентуючи увагу на роботі резонаторів. Технічний: вокалізи на «м», «н», вправи на глісандо, арпеджіо з акцентом на резонанс. Практичний: сучасні естрадні пісні з широким використанням резонаторів, українські та світові естрадні твори, де важлива дзвінкість та об'ємність звучання. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
Модульний контроль знань Екзамен			
МОДУЛЬ 4. Регістри. II курс, IV семестр			
Змістовий модуль 7			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Середній регістр голосу.	10	Щоденні вправи на середній регістр (вокалізи, арпеджіо, глісандо). Запис власного виконання вправ та аналіз стабільності звучання. «Щоденник регістрів» із відмітками про комфортні та проблемні ділянки середнього діапазону. Вивчити одну пісню з практичного репертуару, акцентуючи увагу на середньому регістрі. Вокалізи на «а», «о», «е», вправи на глісандо та арпеджіо. Сучасні естрадні пісні з акцентом на середній діапазон. Українські та світові естрадні хіти, де важлива стабільність середнього регістру.
5, 6, 7, 8	Тема 12. Відчуття високої співочої позиції.	20	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Виконувати вправи на вирівнювання голосних у середньому регістрі. Записати власні відчуття при прикритті звуку. Підготувати один технічний та один концертний твір для наступного заняття. Провести самооцінювання за критеріями. Вокалізи Естрадні пісні середнього діапазону сучасні українські естрадні композиції. Володимир Івасюк – «Червона рута», «Водограй»; Аліна Паш – «Bitanga»; Океан Ельзи – «Без бою», «Все буде добре»; Celine Dion – «My Heart Will Go On»; Adele – «Someone Like You», «Hello». Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 8			
9, 10, 11, 12	Тема 13. Тембральні відтінки голосу.	10	Робота з науковою, методичною літературою. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Виконувати вправи на зміну тембральних відтінків (світлий – темний, дзвінкий – м'який).

			Записувати власне виконання та проаналізувати тембральні особливості. Вокалізи І. Кдирова, вправи на зміну тембру (світлий/темний). Українська естрада: Софія Ротару «Одна калина», Океан Ельзи «Без бою». Світова естрада: Adele «Hello», Whitney Houston «I Will Always Love You». Підготувати один технічний вокаліз і одну естрадну пісню з акцентом на тембр. Заповнити таблицю самооцінювання.
13, 14, 15, 16	Тема 14. Перехідні звуки та згладжування регістрів.	20	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Виконати вправи на плавний перехід між регістрами. Записати власне виконання та проаналізувати якість legato. Підготувати самостійно опрацьований один технічний вокаліз і одну концертну пісню з акцентом на згладжування регістрів. Орієнтовний репертуар Технічний: вокалізи (І.Кдирова), вправи на legato та змішування регістрів. Олександр Пономарьов «Я люблю тільки тебе», Джамала «Шлях додому». Adele «Someone Like You», Elton John «Can You Feel the Love Tonight». Самооцінювання. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 5. Збагачення вокальними прийомами та значення художнього бачення співака. III курс, V семестр. Змістовий модуль 9			
1, 2, 3, 4	Тема 15. Орфоепія, дикція, артикуляція.	20	Виконати вправи на дикцію (склади «па-ба-да», «та-ка-га»). Записати власне виконання та проаналізувати зрозумілість тексту. Підготувати один технічний вокаліз і одну пісню з акцентом на орфоепію. Орієнтовний репертуар – технічний: вокалізи, вправи на дикцію та артикуляцію. Українська естрада: українська естрада – The Hardkiss «Журавлі». Світова естрада – Ed Sheeran «Perfect», «Beautiful» (Christina Aguilera). Самооцінювання.
5, 6, 7, 8	Тема 16. Робота над художньо- емоційним характером та акторським баченням твору.	10	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Виконати вправи на емоційне забарвлення голосу (сум, радість, драматичність). Записати власне виконання та проаналізувати художній образ. Підготувати один технічний вокаліз і одну концертну пісню з акцентом на акторське бачення. Самооцінювання. Орієнтовний репертуар: Зейдль (Seidls Vocalises): вправи на контроль дихання та плавність переходів. Конконе (Concone Vocalises): вокалізи для розвитку виразності та емоційності у співі. Альфонсо Марія де Л'Іглеза: вокалізи для роботи над тембром і прикриттям звуку, вправи на емоційне забарвлення голосу. Українська естрада: Джамала «Облітала ластів'ями», Океан Ельзи «Все буде добре». Світова естрада: Whitney Houston «I Will Always Love You», Adele «Someone Like You». Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом

			навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 10			
9, 10, 11, 12	Тема 17. Динамічні відтінки, філірування звуку.	10	Виконати вправи на плавне crescendo та diminuendo. Орієнтовний репертуар: І.Кдирова – вокалізи на messa di voce. Зейдль – вправи на crescendo та diminuendo. Українська естрада: Джамала «Шлях додому». Світова естрада: Whitney Houston «I Will Always Love You», Adele «Hello». Записати власне виконання та проаналізувати якість філірування. Підготувати один технічний вокаліз і одну концертну пісню з акцентом на динаміку. Самооцінювання.
13, 14, 15, 16	Тема 18. Робота над чистотою інтонування.	20	Робота з науковою, методичною літературою. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Виконати вправи на інтервали (чисті квінти, терції, октави). Орієнтовний репертуар: І.Кдирова – вокалізи на інтервали та гами. Зейдль – вправи на точність інтонування. Українська естрада: Джамала «Шлях додому». Світова естрада: Adele «Someone Like You», Andrea Bocelli «Con te partirò». Записати власне виконання та проаналізувати чистоту інтонування. Підготувати один технічний вокаліз і одну концертну пісню з акцентом на інтонаційну точність. Самооцінювання. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу.
Модульний контроль знань Екзамен			
МОДУЛЬ 6. Джаз. III курс, VI семестр Змістовий модуль 11			
1, 2, 3, 4	Тема 19. Робота над збагаченням вокального нюансування.	20	Виконати вправи на зміну динаміки та тембру. Записати власне виконання та проаналізувати використання нюансів. Орієнтовний репертуар І.Кдирова – вокалізи на legato та staccato, динамічні відтінки; Конконе – вокалізи на динамічні відтінки. Зейдль – вправи на темброві зміни. Українська естрада: Джамала «1944», Океан Ельзи «Не твоя війна». Світова естрада: Adele «Rolling in the Deep», Frank Sinatra «Fly Me to the Moon». Підготувати один технічний вокаліз і одну концертну пісню з акцентом на нюансування. Самооцінювання.
5, 6, 7, 8, 9	Тема 20. Джазова імпровізація, специфіка звуку.	20	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Виконати вправи на джазову ритміку та скет-спів. Записати власну імпровізацію на блюзову схему та проаналізувати її. Підготувати один технічний вокаліз і одну джазову пісню з акцентом на імпровізацію. Орієнтовний репертуар: Вправи на синкопи та свінг-ритм. Вокалізи на блюзову гармонію. Скет-імпровізації на прості гармонічні схеми. Джазові стандарти: «Autumn Leaves», «Summertime», «Fly Me to the Moon». Світова естрада: Ella Fitzgerald «How High the Moon», Louis Armstrong «What a Wonderful World». Самооцінювання. Підготовка до опитування за

			теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 12			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 21. Різноманітні жанри вокального мистецтва.	20	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Аналіз виконавських труднощів програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Виконати вправи на зміну тембру та динаміки у різних жанрах. Записати власне виконання твору у двох жанрових варіантах (наприклад, академічний і естрадний). Підготувати один технічний вокаліз і одну пісню з акцентом на жанрову специфіку. Орієнтовний репертуар: Джазові вправи на скет-спів. Естрадні вправи на мікстове звучання. Народний жанр: українські народні пісні «Ніч яка місячна»). Естрадний жанр: Океан Ельзи «Обійми», Джамала «Шлях додому». Джаз: «Summertime», «Autumn Leaves». Мюзикл: «Memory» (A. Lloyd Webber), «Tonight» (West Side Story). Самооцінювання. Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 7. Удосконалення вокальної майстерності. IV курс, VII семестр Змістовий модуль 13			
1, 2, 3, 4	Тема 22. Удосконалення технічних прийомів	15	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорному конспекті. Щоденні вправи на дихання, артикуляцію та інтонацію. Опрацювання складних місць у репертуарі. Вокалізи, вправи на дихання, артикуляційні та інтонаційні вправи. Сучасні естрадні пісні (українські та зарубіжні), уривки з популярних композицій, пісні з яскравими динамічними та технічними контрастами. Технічний репертуар. Вокалізи (наприклад, на гамах та арпеджіо). Етюди для розвитку дихання та інтонації. Вправи на дикцію (швидкі склади, скоромовки). Практичний репертуар (орієнтовний): Українська естрада: пісні Квітки Цісик («Черемшина»), Назарій Яремчук – «Червона рута», Тіна Кароль – «Закрили твої очі». Зарубіжна естрада: Adele – «Rolling in the Deep», Whitney Houston – «I Have Nothing», Michael Jackson – «Man in the Mirror», Lady Gaga – «Shallow» (з фільму A Star is Born), Beyoncé – «Halo» Джазові стандарти: Ella Fitzgerald – «Cheek to Cheek», Louis Armstrong – «What a Wonderful World» Запис власного виконання та аналіз помилок. Підготовка сольних номерів для контрольних занять. Нотатки про труднощі та досягнення).
5, 6, 7, 8	Тема 23. Мелізми, динаміка.	15	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Щоденні вправи на мелізми (спів гам із трелями, аподжіатурами). Практика вокалізів із крещендо/димінундо. Запис власного виконання та аналіз точності мелізмів і плавності динаміки. Опрацювання одного практичного твору з

			акцентом на мелізматичну. Аналіз труднощів та досягнень. Орієнтовний репертуар: Технічні Вокалізи з трелями та форшлагами. Гама з аподжіатурами. Вправи на кресендо та димінуендо. Практичний (приклад). Українська естрада: Тіна Кароль – «Намалою тобі зорі» (динамічні контрасти). Джамала – «Шлях додому» (мелізматика у фразах). Зарубіжна естрада: Whitney Houston – «I Will Always Love You» (динаміка + мелізми). Mariah Carey – «Hero» (мелізматичні прикраси). Джазові стандарти: George Gershwin – «Summertime» (імпрровізаційні мелізми). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 14			
9, 10, 11, 12	Тема 24. Імпрровізація у творах.	15	Підбір та аналіз відеоматеріалів за темами програми. Запис тез в опорному конспекті. Щоденні вправи на варіацію мелодії (зміна інтервалів, додавання прикрас). Практика ритмічних імпрровізацій (синкопи, тріолі, зміна акцентів). Виконання скет-вокалу на простих гармонічних схемах. Запис власних імпрровізацій та їх аналіз (виразність, точність, оригінальність). Опрацювання одного джазового стандарту з імпрровізаційними вставками. Орієнтовний репертуар: Технічний. Вокалізи з варіаціями мелодії. Вправи на скет-вокал («ба-да-ду», «шубі-ду»). Гама з ритмічними змінами (синкопи, тріолі). Практичний (приклад) Джазові стандарти: George Gershwin – «Summertime» (імпрровізаційні вставки). «Autumn Leaves» (варіації мелодії, ритмічні зміни). Зарубіжна естрада: Ella Fitzgerald – «Cheek to Cheek» (скет-вокал). Frank Sinatra – «Fly Me to the Moon» (імпрровізаційні фрази). Українська естрада: Джамала – «1944» (імпрровізаційні вокальні прикраси).
13, 14, 15, 16	Тема 25. Закріплення знань і навичок	15	Робота з науковою, методичною літературою. Виконавський аналіз програмних творів. Щоденні вправи на дихання (довгі звуки, кресендо/димінуендо, контроль фразування). Практика вокалізів із мелізмами, тріолями, хроматичними ходами. Опрацювання 1–2 творів із акцентом на технічну точність та сценічну виразність. Запис власного виконання та самоаналіз (дихання, інтонація, динаміка). Нотатки в опорному конспекті про труднощі та досягнення. Орієнтовний репертуар: Технічний. Вокалізи на довгі звуки з кресендо/димінуендо. Гама з хроматичними вставками. Вправи на тріолі та мелізми. Практичний (приклад) The Hardkiss «Журавлі». Оксана Ельзи «Не твоя війна». Adele «Rolling in the Deep». Ed Sheeran «Shape of You». Lady Gaga «Shallow» (A Star is Born). Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум. Підготовка до концертного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		

МОДУЛЬ 8. Засоби виразності. IV курс, VIII семестр Змістовий модуль 15			
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8	Тема 26. Вивчення більш складних творів.	30	Робота з науковою, методичною літературою. Теоретичний аналіз програмних творів. Виконавський аналіз програмного матеріалу. Запис тез в опорному конспекті. Щоденні вправи на професійне дихання та контроль довгих фраз. Опрацювання вокалізів із мелізмами, тріолями, хроматичними ходами. Вивчення уривків складних творів із акцентом на технічну точність та емоційну виразність. Запис власного виконання та проведення самооцінювання. Порівняння власного виконання з професійними записами. Орієнтовний репертуар: Вокалізи з мелізмами, тріолями, хроматичними вставками. Вправи на крещендо/димінуйендо та філірування звуку. Гами з варіаціями ритму та динаміки. Темати для імпровізаційних композицій. Імпровізація на основі «Червона руга» з елементами джазу чи поп-ритму. Джазова імпровізація на відомий хіт Наприклад, варіації на «Feeling Good». Mash-up (поєднання двох пісень) Підготовка до опитування за теоретичним матеріалом навчальної програми. Колоквіум
Змістовий модуль 16			
9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16	Тема 27. Музичні та сценічні засоби виразності.	30	Виконати вправи на динаміку (крещендо, димінуйендо, контрастні переходи). Практикувати вокалізи з мелізмами, тріолями, хроматичними ходами. Вивчити уривки творів із акцентом на сценічну виразність (жести, міміка, пластика). Записати власне виконання та провести самооцінювання. Порівняти власне виконання з професійними записами. Запис висновків в опорному конспекті. Орієнтовний репертуар: Вокалізи з мелізмами, тріолями, хроматичними вставками. Вправи на крещендо/димінуйендо та філірування звуку. Вправи на зміну тембру та артикуляції. Імпровізація на основі латиноамериканських ритмів (самба). Авторська імпровізація: створення власного вокального етюд на задану тему (наприклад «Подорож» або «Свобода»). Джазова імпровізація на відомий хіт Наприклад, варіації на «Feeling Good». Mash-up (поєднання двох пісень). Підготовка до контрольного виступу
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
	Всього годин	450	

Самостійна робота

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного співу.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмій і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного співака, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних співаків і композиторів, постійно поглиблювати свої пізнання в галузі акторського мистецтва, вивчаючи

спадщину основоположників вітчизняної акторської школи.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють й демонструють на наступному занятті.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість і професійне вдосконалення.

Починаючи з III курсу, *здобувач повинен уміти:*

- самостійно розспівуватись, дотримуючись при цьому рекомендацій і застережень викладача;
- аналізувати свої професійні творчі надбання;
- творчо мислити;
- відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому фахівцю необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість співу, вокально-технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку. Важливо при самостійній роботі дотримуватись режиму: підтримування загальної фізичної форми, здорового харчування, загартовування організму. Необхідно навчитись керуватись своїми емоціями, не витрачаючи зайвої енергетики свого організму. Здобувач вищої освіти повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

Завдання для самостійної роботи

Завдання 1. Пошук примарних тонів свого голосу, позначення нотами початку та кінця примарних тонів. Запис по пам'яті вправ, які були дані на уроці, у формі нот з підписом складів або голосних. Запис по пам'яті у формі основних тез і понять даного на уроці матеріалу.

Завдання 2. Конспектування по пам'яті основних тез про знаходження правильного звукоутворення на різних голосних звуках. Відпрацювання звукоутворення в середині діапазону із закритим ротом і поступово на різних голосних.

Завдання 3. Завдання для дихання. Відпрацювання на дихання вправ, даних викладачем у процесі роботи в класі.

Завдання 4. Вправи із закритим ротом на звукоутворення в усьому діапазоні голосу.

Завдання 5. Вивчення своїх тембральних барв голосу, розрізнення головного резонатора від грудного, користуючись точкою звукоутворення.

Завдання 6. Знаходження прикладів атаки звука (твердої, м'якої, при-дихової) у вокальних творах. Вправи на дихання (тема 3) та енергію атаки.

Завдання 7. Контроль чистоти інтонування. Запис на аудіокасету власного співу. Виявлення недоліків, аналіз, виправлення.

Завдання 8. Відпрацювання вправ, які були дані на уроці, на якість «близького», чіткого звука та на політність звука.

Завдання 9. Виконання роботи над літературним текстом пісні, яку розпочали на уроці: розбір речення, виділення головного слова в кожному реченні, фразі, на яких робиться наголос, розстановка логічного наголосу. Визначення зв'язку музичної фрази зі змістом тексту.

Завдання 10. Вправи на якість «близького», чіткого звука. Вправи для губних внутрішніх і зовнішніх м'язів:

- на рахунок «1» губи витягнути в дудочку;
- на рахунок «2» розтягнути до вух;
- зімкнути губи, розтягнути по колу, потім проти кола.

Вправи на чіткість приголосних із взаємодією з голосними. Дотримання чіткої роботи язика з посилом на верхні зуби.

- Завдання 11. Вправи на затримку дихання та організацію опори звука. Із закритим ротом чіткий видих носом із подачею черевних м'язів; зафіксований видихом звук подати, натиснувши повітря, починаючи від слабкого до найбільш сильного; починати затримку від 10–15 до 30–40 сек.
- Завдання 12. Дикція та артикуляція (теми 8, 10). Збільшення декламаційно голосних і приголосних звуків, ніби «висікаючи на камені». Робота над округленням голосних: голосна в «першому» та «другому роті», фіксуючи позиційно високо округлену гортань.
- Завдання 13. Пошук тембральної окраси. Вправи на рухливість голосу.
- Завдання 14. Вправи на формування перехідних звуків.
- Завдання 15. Робота над вокальним твором: розуміння його ідеї, відчуття енергетичного поєднання з цим твором.
- Завдання 16. Вправи на перехідні звуки, на legato. Відпрацювання схеми переходу від основного регістру до іншого.
- Завдання 17. Формування навичок відчуття високої співочої позиції (фіксація моменту позіхання). Відпрацювання чіткості інтонації, без заниження і завищення інтонування звука. Запис виконання цієї вправи на аудіокасету, усунування недоліків.
- Завдання 18. Розуміння ідеї твору, відчуття власного художнього бачення вокалізації та образності.
- Завдання 19. Вправи на філірування звука та динамічні відтінки.
- Завдання 20. Робота над удосконаленням тембрового забарвлення голосу у взаємодії з вокальною технікою.
- Завдання 21. Вправи на збагачення вокалізації.
- Завдання 22. Імпровізація знайомих мелодій.
- Завдання 23. Відпрацювання вправ на хроматизми, тріолі, форшлагги. Рухливість мелодики.
- Завдання 24. Акторське бачення здобувачем освітливокального твору. Відпрацювання широких інтервальних стрибків.
- Завдання 25. Удосконалення технічних прийомів (теми 20–23). Метроритмічна структура. Відчуття ритму, володіння засобами поліритмії.
- Завдання 26. Постійна робота над вивченням традицій пісенної спадщини українського народу. Пошук нових форм сучасної естрадної пісні у взаємодії з народною піснею. Розвиток власного творчого натхнення для створення свого, нового напрямку.
- Завдання 27. Імпровізація в різних жанрах естрадного вокального мистецтва: джаз, фолк, соул та ін.
- Завдання 28. Вправи на мелізми, філірування звука, динаміку.
- Завдання 29. Закріплення знань і навичок володіння вокальною технікою і майстерністю.

Літературні джерела

1. Баско О. А. Техніка джазової вокальної імпровізації в процесі підготовки естрадних співаків. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2020. 91 с.
2. Бобул І. В. Жанрові форми та стильові конотації вокально-естрадного виконавства в музичній культурі України кінця ХХ – початку ХХІ століття: дис. ... канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Київ, 2018. 219 с.
3. Бовсунівська Н.М., Грищенко І.Д., Яремчук О.М.. Курс професійної майстерності за обраним фахом (вокал) другого (магістерського) рівня вищої освіти: методичні рекомендації. Житомир, 2024. 35 с.
4. Вавшко І. Рок-балада в українській музиці. Науковий вісник Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського. 2019. Вип. 124. С. 115–124.
5. Вокальна педагогіка (сольний спів) : підручник для вузів / В. Г. Антонюк . – К. :Віпол, 2007. 173 с. : іл., граф.
6. Всеукраїнська науково-практична конференція студентів і молодих вчених Видатні постаті музичного мистецтва в процесах національнокультурного розвитку України (до 185-річчя з дня народження Павла Чубинського) : матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції., 15-16.04.2024, КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Київ. 2024. 183 с
7. Горбачевська О. Формування вокальної культури естрадних співаків / О. Горбачевська // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки. - 2012. - № 11, ч. 1. - С. 63-67.
8. Грицьків О. А. Функціональні особливості використання сучасних вокальних технік у джазовому

- виконавстві. Мистецькі пошуки: зб. наук. праць. Вип. 2 (9). Суми : ФОП Цьома С.П., 2018. С. 18–22.
9. Гусева Л. О. Особливості іміджу музичного виконавця у досягненні успіху на сцені. Культурно-мистецькі обрії – 2016: зб. наук. праць. Київ: НАКККіМ, 2016. Ч. 2. С. 82–83
 10. Дрожжина Н. В. Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради : автореф. дис... канд. мистецтвознав. : 17.00.03 / Н. В. Дрожжина; Харк. держ. ун-т мистец. ім. І.П.Котляревського. - Х., 2008. - 16 с.
 11. Кругляков В. Г. До проблеми формування естрадно-сценічної підготовки майбутніх учителів музики / В. Г. Кругляков // Наука і освіта. - 2009. - № 7. - С. 115-119.
 12. Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір : матеріали VIII Всеукр. наук. конф. молод. вч., асп. та магістран. / М-во культ. та страт. ком. України ; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. ; Наук. тов. студ., асп., доктор. і молод. вч. (Київ, 07 листопада 2024 р.). Київ : НАКККіМ, 2024. 500 с.
 13. Курганова Я. О. Естрадно-вокальне виконавство та освітня система в сучасному Харкові. Культура України. 2016. Вип. 54. С. 76–86.
 14. Комлікова А. В. Українська рок-опера: традиції та аспекти розвитку: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознав. : 17.00.03. Київ, 2016. 183 с.
 15. Красовська І. В. Сучасні вокальні прийоми на уроках естрадного співу в мистецькій школі. Мистецька освіта майбутнього: методичні аспекти: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., 29 квіт. 2020 р. / за заг. ред. М. М. Бриль. Київ : ДНМЦЗКМО, 2020. С. 96–99.
 16. Мадішева Т. П. Про співвідношення мовної та музичної інтонації у вокальному виконавстві (до питання виконання іншомовної вокальної музики): автореф. дис. на здобуття наук ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.02. Київ, 1994. 29 с.
 17. Мадішева Т. П. Співак і мова: культура співу мовою оригіналу: теорія і практика : навч. посіб. Харків : Штрих, 2002. 160 с.
 18. Манько С. Б. Створення стилю-іміджу артиста в контексті сучасної масової культури (на прикладі українських естрадних виконавців). Культура України. Серія: Мистецтвознавство. 2017. Вип. 56. С. 170–180.
 19. Мистецька освіта: виклики та перспективи. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції за участю здобувачів вищої освіти та молодих учених. 14 листопада 2024 року: збірник наукових праць [Електронний ресурс]. Вінниця: ВДПУ, 2024. 172 с.
 20. Медведєва Н. Ф. Творча уява як допоміжний засіб у формуванні естрадного співака. Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти : матеріали I Всеукр. наук.-творч. конф., 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 79 – 83.
 21. Морозов В. П. Мистецтво резонансного співу. Основи резонансної теорії.
 22. Мозгова О. М. Творчість Миколи Мозгового як явище української масової музичної культури автореф. дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / О. М. Мозгова; Нац. акад. кер. Кадрів культури і мистецтв. - К., 2013. - 16 с.
 23. Мозговий М. П. Становлення і тенденції розвитку української естрадної пісні : Автореф. дис... канд. мистецтвознав. / М. П. Мозговий; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. - К., 2007. 19 с.
 24. Овсянніков В. Поп-рок як репрезентативний напрям сучасної української музичної культури : монографія. Київ : НАКККіМ, 2020. 160 с.
 25. Овсяннікова Н. Ю. Формування музично-виконавської культури майбутнього співака засобами джазової музики. Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти: матеріали I Всеукр. наук.-творч. конф., 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 89–92.
 26. Осетров Ю. О. Шляхи та методи підвищення якості виконавської підготовки майбутніх викладачів естрадного вокалу / Ю. О. Осетров // Наша шк. - 2009. - № 2. - С. 28-32.
 27. Откидач В. Естрадний спів і шоу-бізнес. Вінниця : Нова Книга, 2013. 368 с.
 28. Палійчук А. В. Мистецький доробок Володимира Івасюка у вимірах української музичної культури другої половини ХХ століття: історикобіографічний аспект: дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01. Київ, 2018. 248 с.
 29. Прохорова Л. В. Українська естрадна вокальна школа / Л. В. Прохорова. – К.: Нова книга, 2006. – 384с.
 30. Професійна мистецька освіта. Методичні аспекти: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., 07.02.2024 / МОН України; КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». — Київ: Академперіодика, 2024. — 306 с.
 31. Професійна мистецька освіта : науково-методичні аспекти: матеріали V Всеукр. наук.-практ. конф., 26-27.02 2025. К.: Міленіум, 2025р. 528 с

32. Романова О. В. Особливості застосування вокальних дихальних вправ у класі естрадного вокалу. Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти: матеріали І Всеукр. наук.- творчої конф., 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 93–98.
33. Рябуха Т. М. Витоки та інтонаційні складові української пісенної естради: дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03. Харків, 2017. 203 с.
34. Самарська К. Ю. Особливості і специфіка музичного естрадного мистецтва / К. Ю. Самарська // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки. - 2012. - № 19. - С. 185-190.
35. Самарська К. Ю. Проблема формування духовної особистості засобами естрадного мистецтва / К. Ю. Самарська // Вісн. Луган. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Пед. науки. - 2012. - № 19, ч. 3. С. 69-73.
36. Самая Т. Інноваційні тенденції вокальної педагогіки в естрадно-джазовій освіті. Естрадне та джазове мистецтво в контексті сучасної освіти : матеріали І Всеукр. наук.-твор. конф. (в рамках Всеукраїнського фестивалю «Зимові джазові зустрічі») пам'яті Євгена Дергунова, 21 лют. 2013 р. Київ, 2013. С. 99–101.
37. Самая Т. В. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ – початку ХХІ століття: дис канд. мистецтвознав.: 26.00.01. Київ, 2017. 199с.
38. Синтез мистецької науки, освіти та творчості в Україні та глобальному культурному просторі: матеріали Третьої науково-практичної конференції, м.Ужгород, 18-19 лютого 2021 Ужгород: Ужгородський інститут культури і мистецтв, 2021. 135 с.
39. Смородська М. М. Стиль соул в естрадно-джазовому вокальному мистецтві другої половини ХХ століття: дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.03 /Харківська державна академія культури, Сумський державний педагогічний університет ім. А. С. Макаренка. Харків, Суми, 2020. 237 с.
40. «Сучасні естрадні вокалізи на основі популярної та джазової музики.» Педагогічний репертуар вокаліста, навчально-методичний посібник / упорядник: І.О.Кдирова, А.А.Хлопотова -Ч.2. - Київ: Вид. КНУКіМ, 2017.215 с.
41. Станіславська К. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія. Київ: НАКККіМ, 2012. 320 с.
42. Ткаченко Т. Особливості викладання естрадного вокалу на музично-педагогічних факультетах педагогічних вузів України / Т. Ткаченко // Молодь і ринок. - 2011. - № 1. - С. 97-101.
43. Тормахова В. М. Українська естрадна музика і фольклор: взаємопроникнення і синтез : Автореф. дис... канд. мистецтвознав. / В. М. Тормахова; Нац. муз. акад. України ім. П.І.Чайковського. - К., 2007. - 17 с.
44. Трансформаційні процеси в мистецькій освіті та культурі України ХХІ століття: Зб. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Одеса, Київ, Варшава, 25-26 квітня 2017 р. – К. : НАКККіМ, 2017. – 300 с.
45. Україноспів: від традиції до сучасності. Матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, 4-6 лютого 2025р. / ГО «Центр української пісні «Народна філармонія» – Обласний методичний кабінет навчальних закладів мистецтва та культури Полтавської ОВА / Ред-упор. Р.О. Лоцман, відп. ред. Н.В.Сулаєва. Корсунь-Шевченківський: ФОП Майдаченко І.С. 2025. 150 с.
46. Художня культура і мистецька освіта: традиції та сучасність: Зб. матеріалів Міжн. наук.-творч. конф., Київ, 20-21 листопада 2018 р. Київ: НАКККіМ, 2018. 516 с.
47. Шехтман Г. М. Ретроспектива естрадно-вокального виконавства ХХ ст. (на матеріалі українсько-російської та німецької традицій) : автореф. Дис канд. мистецтвознав. : 17.00.03
48. Г. М. Шехтман; Харк. нац. ун-т мистец. ім. І.П. Котляревського. - Х., 2011. - 16 с.
49. <http://slovopedia.org.ua/58/53412/388295.html>
50. <https://uk.wikipedia.org/>
51. <http://int-konf.org/konf022015/1012-gmirna-s-v-metod-formuvannya-navichok-vokalnoyi-mprovzacyi-ta-nterpretacyi-v-proces-fahovogo-navchannya.html>

Політика освітнього компоненту

Протягом восьми семестрів вивчення навчальної освітнього компоненту Спеціальний клас за видами. Сольний спів здобувачі вищої освіти закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють вміння та навички, отримані на базі освітньої програми молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра, школи мистецтв.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та спеціальні (фахові) компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, вивчають характеристики основних принципів та методів вокального навчання, формування вокальних та художньо виконавських навичок; вміння використовувати у роботі принципи та методи при постановці голосу.

У наслідок вивчення освітнього компоненту здобувач повинен знати:

- отримати дані про анатомію голосового апарату, режим роботи та гігієну співочих голосів;
- оволодіти в діапазоні свого голосу вокально-технічними прийомами правильного звуковибудовування різними видами звуковедення;
- засвоїти необхідні навички вокального мистецтва;
- ознайомитися з вокально-педагогічним і художнім репертуаром;
- навчитися вільно володіти голосом, імпровізувати;
- сформувати навички інтерпретації творів;
- оволодіти різними засобами поліритмії (звуковибудовування): відчуттям ансамблю, почуттям ритму;
- розвинути музичну виразність.

Здобувач повинен вміти:

- показувати голосом правильне вокальне звучання;
- володіти вокально-технічними прийомами звуковибудовування, звуковедення та музичної нюансировки;
- імпровізувати, володіти різними засобами поліритмії;
- слідувати за чіткою вокальною вимовою, добиватися якісної дикції;
- працювати з мікрофоном та апаратурою;
- розкривати характер вокального твору засобами художньо-технічних прийомів.

Процес формування необхідних виконавських навичок здобувачів освіти, розвиток вокального слуху, знання методичних прийомів та успішне використання отриманих знань на практиці – усе це знаходиться в прямій залежності від рівня особистого засвоєння здобувачами вокально-технічних прийомів звуковибудовування.

Практичне засвоєння основ співочого звуковибудовування та вибір методів роботи викладача залежить від індивідуальних особливостей, вокальних, музичних і, у цілому, психофізичних даних здобувача. Виходячи з цього, програма засвоюється у формі індивідуальних занять і диференційного педагогічного підходу до розвитку вокальних навичок здобувачів освіти.

Для активного засвоєння освітнього компоненту викладач з самого початку роботи у вокальному класі скоординує його з іншими освітніми компонентами освітньої програми.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти;

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля сумуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною

програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку за **100-бальною шкалою**, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. **Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.** Загальний рейтинг з модуля (освітнього компонента) **не перевищує 100 балів.** Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів														
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	9	45	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10	2	10
Концертний виступ	5	5	5	5	1	5	5	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Самостійна робота	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20	4	20
Диф. залік	1	20	1	20			1	20			1	20	1	20	1	20
Екзамен					1	30			1	30						
	17	100	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	17	100	17	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувач освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОР «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet in Google Classroom, освітньої платформи Google Workspace for education. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.

СИЛАБУС КУРСУ

МУЗИЧНО-ТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність В5 «Музичне мистецтво»
Освітня програма «Звукорежисура»

Рік навчання: I, II, III, IV;

Семестр: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

Кількість кредитів: 15

Мова викладання: **українська.**

Мова викладання: українська.

Керівник курсу

Машковцев Євгеній Аркадійович, викладач
кафедри «Музичне мистецтво естради»

Контактна інформація: truecolorsband@ukr.net

Прореєквізити, постереєквізити освітнього компоненту

Прореєквізити освітнього компоненту: Сольфеджіо, Теорія музики, Гармонія, Аналіз музичних творів, Історія світової музики, Історія української музики, Історія світової естради, Історія української естради, Комп'ютерні технології в музиці, Режисура естради

Постереєквізити освітнього компоненту: Клас ансамблю, Музично-звукове оформлення, Комп'ютерні технології в музиці, Режисура естради Звукорежисерська студійна практика, Звукорежисерська концертна практика

Призначення освітнього компоненту

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення освітнього компоненту повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання:

Відповідно до освітньої програми «Звукорежисура», вивчення освітнього компоненту «Музично-творча діяльність» Ударні інструменти повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.	ПРН 1
Демонструвати принципи та методики аналізу творів музичного мистецтва.	ПРН 3
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.	ПРН 4
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію та сценарій аудіального відтворення	ПРН 5
Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.	ПРН 6
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших	ПРН 7

перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих інтерпретацій в роботі звукорежисера.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції / звукорежисерського мистецтва.	ПРН 14
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.	ПРН 17
Вміти на професійному рівні здійснювати проведення концертів, театральних заходів та шоу-програм, в реальному часі згідно задуму режисера, композитора, автора, або відповідно до законів жанру, стилю твору, який виконується.	ПРН 18

ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЩО ФОРМУЮТЬСЯ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компоненту «Музично-творча діяльність» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності: (ЗК – загальні СК - спеціальні)

Відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

	Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, звукорежисури, музичного оформлення та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
загальні (ЗК)	
ЗК 2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 7	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність працювати автономно.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
СК 2	Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській та звукорежисерській діяльності.
СК 3	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва та звукорежисури.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 8	Здатність використовувати професійні знання та навички під час спілкування з виконавцями, виконавськими колективами, диригентом, продюсером та іншими суб'єктами творчого процесу.
СК 9	Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
СК 10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 11	Здатність оперувати професійною термінологією.
СК 12	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 16	Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.
СК 17	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної, звукорежисерської діяльності.
СК 18	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві,

	звукорежисури та музичному мистецтві.
СК 19	Здатність оцінювати критерії звуку, суб'єктивні та об'єктивні характеристики.

«Музично-творча діяльність» Ударні інструменти належить провідне місце в комплексі дисциплін, спрямованих на формування професійних якостей музиканта естрадно-джазового напрямку. Досконале володіння музичним інструментом, вміння високохудожньо інтерпретувати художні твори є обов'язковим показником рівня професійної підготовки.

Мета курсу – підготувати кваліфікованих спеціалістів, які володітимуть комплексом фахових знань і вмінь, музично-виконавською майстерністю, високою виконавською культурою, що необхідні для діяльності в якості артистів естрадного оркестру (ансамблю), концертних виконавців, педагогів.

Завдання курсу:

- розвивати музичне мислення;
- набути навички інтерпретації творів найрізноманітніших стилів і напрямків;
- теоретично аналізувати музичний твір у структурному, текстологічному, історико-типологічному аспектах;
- глибоко відчувати стилістику виконуваних творів;
- вміти створити глибину і перспективу звучання музичної композиції;
- оволодіти тембральною процесуальністю виконання;
- володіти різноманітними прийомами гри на музичному інструменті;
- опанувати штрихову техніку;
- вільно орієнтуватися в темпо, метроритмічних структурах виконання;
- виробити слухомоторну орієнтацію;
- оволодіти різноманітними засобами акцентуації;
- вільно імпровізувати;
- набути навички довготривалого запам'ятовування музичних творів;
- володіти власними емоціями, артистичною поведінкою на сцені;
- формувати досвід концертно-виконавської діяльності;
- накопичити концертний репертуар.

Основна форма навчальної роботи – індивідуальні заняття в класі із спеціального інструменту. Зміст навчання передбачає диференційований підхід до індивідуального рівня підготовки здобувачів вищої освіти, використання активних методів навчання, впровадження нових навчальних методик.

Прийоми виконання естрадно-джазового репертуару базуються на методиці класичної виконавської школи

Практична спрямованість

Протягом вивчення навчального освітнього компоненту «Музично-творча діяльність» Ударні інструменти здобувачі вищої освіти закріплюють та поглиблюють знання, вдосконалюють вміння та навички.

В процесі вивчення курсу здобувачі формують загальні та фахові компетентності, знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності, здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності, здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

Для вдосконалення підготовки та стимулювання здобувачів вищої освіти у професійній підготовці є практична робота у професійних колективах, ознайомлення з роботою колективів, проходження практичної підготовки інструментальної виконавської діяльності.

Зміст і структура освітнього компоненту

№ тижня	Назва теми	Всього години	Завдання для самостійної роботи
МОДУЛЬ 1.			
I курс, I семестр			
1	Тема 1. Історія інструменту.	3	Опрацювання методичної літератури, Підготувати коротке повідомлення про один ударний інструмент (походження, функція, сучасне використання). Створити порівняльну таблицю «Ударні інструменти

			Сходу та Заходу». Прослухати добірку музичних творів і визначити роль ударних у кожному (ритм, колорит, драматургія). Тема для обговорення: «Який ударний інструмент найбільше вплинув на розвиток сучасної музики?»
2	Тема 2. Склад ударної установки.	3	Опрацювання методичної літератури, Підготувати короткий опис одного елемента установки (походження, функція, сучасне використання). Створити таблицю «Основні елементи та їх функції». Прослухати приклади різних жанрів (рок, джаз, поп) і визначити роль ударної установки. Тема для обговорення «Який елемент установки є ключовим для мене і чому?»
3, 4, 5, 6	Тема 3. Контроль правильного положення рук та корпусу при грі.	8	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Виконати щоденні вправи перед дзеркалом для контролю постави та рук. Самоаналіз – коротке відео власної гри (положення корпусу, хват паличок). Тема для обговорення «Які труднощі виникають у мене при контролі положення рук та корпусу?» Ознайомитися з матеріалами про ергономіку та профілактику травм музикантів.
6, 7, 8, 9	Тема 4. Контроль правильного падіння рук.	8	Опрацювання вправ та матеріалів за темою аудиторної роботи. Щоденна практика базових вправ (rudiments, падіння рук, контроль відскоку). Виконання вправ із метрономом (10–15 хв щодня). Самоспостереження (короткі записи про труднощі та успіхи). Відеофіксація власної гри для самоаналізу. Виконання додаткових вправ на розвиток гнучкості та сили кистей. Single Stroke Roll (одинарні удари); Double Stroke Roll (подвійні удари); Paradiddle (чергування ударів); Flam та Drag (удари з підготовкою) Вправи з метрономом: рівномірні удари у розмірах 2/4, 3/4, 4/4; вправи на триолі та синкопи; поступове прискорення темпу, вправи на основні види динамічних відтінків. Вправи на контроль падіння рук – відпрацювання відскоку палички, плавність рухів. Етюди для малого барабана – прості етюди на рівномірність падіння рук; етюди з акцентами та зміною динаміки; етюди на чергування рудиментів. Вправи на контроль сили удару та точність інтонації. Твори (уривки для практики) - маршові ритми: уривки з військових маршів; класичний репертуар для ударних: естрадні та джазові ритми – базові рок-ритми для ударної установки; джазові свінгові ритми; латинські ритми (самба, румба). Опрацювання музичних творів програми.
9, 10, 11, 12, 13	Тема 5. Відпрацювання одиночних ударів із метрономом.	11	Щоденна практика одиночних ударів (10–15 хв). Виконання вправ із метрономом у різних темпах. Самоспостереження (запис труднощів). Відеофіксація власної гри для самоаналізу. Вправи: Single Stroke Roll (одинарні удари) у різних темпах. Вправи на зміну динаміки. Вправи на поступове прискорення темпу з метрономом. Вправи на витривалість (тривале виконання одиночних ударів). Етюди: Етюди для малого барабана на рівномірність

			одиначних ударів. Етюди з акцентами та зміною динаміки. Етюди на чергування ритмічних малюнків (четверті, восьмі, триолі). Опрацювання музичних творів програми.
13, 14, 15, 16	Тема 6. Підбір та робота над репертуаром.	12	Щоденна практика роботи над репертуаром. Робота з метрономом для підтримки ритмічної точності. Самоспостереження (запис труднощів і досягнень). Відеофіксація власної гри для самоаналізу. Теоретичний аналіз програмних творів. Вправи для закріплення техніки: Single Stroke Roll (одинарні удари); Double Stroke Roll (подвійні удари); Paradiddle (чергування ударів); Flam та Drag (удари з підготовкою) Вправи з метрономом: виконання ритмів у різних розмірах (2/4, 3/4, 4/4, 5/8); поступове прискорення темпу; вправи на динаміку (piano–forte–crescendo–diminuendo); Латинські ритми: самба, румба, ча-ча-ча. Етюди для малого барабана: на рівномірність падіння рук; на акценти та зміну динаміки; на чергування рудиментів у різних темпах. Опрацювання музичних творів програми. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ 2. I курс II семестр			
1, 2, 3, 4	Тема 7. Контроль подвійних ударів бас-барабаном.	10	Щоденна практика подвійних ударів у різних темпах. Виконання вправ із метрономом, поступове нарощування швидкості. Запис власного виконання та аналіз рівномірності ударів. Вивчення уривків із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації з використанням подвійних ударів. Етюди для подвійних ударів (методичні збірники з ударних інструментів). Уривки з творів гуртів Metallica, Slipknot, Dream Theater (сучасний метал та прогресив-рок). Джазові та фанк-композиції з використанням подвійних ударів у бас-барабані. Авторські етюди викладача. Імпровізаційні вправи на основі ритмічних малюнків. Опрацювання музичних творів програми.
5, 6, 7, 8	Тема 8. Контроль подвійних ударів бас барабаном, триолі.	12	Щоденна практика подвійних ударів у тріольному поділі з метрономом. Виконання вправ у різних темпах (від повільного до швидкого). Запис власного виконання та аналіз рівномірності тріолей. Вивчення уривків із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації з використанням тріольних подвійних ударів. Етюди на тріолі та подвійні удари (методичні збірники). Вправи з метрономом у розмірах 3/4, 6/8, 12/8. Авторські етюди викладача. Уривки з творів гуртів Dream Theater, Slipknot, Metallica (прогресив-метал, металкор). Джазові та фанк-композиції з тріольними ритмами. Опрацювання музичних творів програми Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11, 12	Тема 9. Шафл, гра руками і ногами.	12	Щоденна практика шафлу з метрономом. Виконання вправ у різних розмірах (4/4, 12/8). Запис власного

			виконання та аналіз рівномірності та «свінгу». Вивчення уривків із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації у стилі шафл. Етюди на шафл (методичні збірники для ударних). Вправи з метрономом у розмірах 4/4 та 12/8. Авторські етюди викладача. Класичні блюзові композиції (Muddy Waters, B.B. King). Рок-н-рольні твори (Chuck Berry, Elvis Presley). Джазові стандарти з використанням шафлу. Сучасні рок-композиції з елементами шафлу (Led Zeppelin – Good Times Bad Times). Опрацювання музичних творів програми Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
13, 14, 15, 16	Тема 10. Дріб на малому барабані із притиском.	11	Щоденна практика дробу із притиском з метрономом. Виконання вправ у різних темпах та динаміці (pp – ff). Запис власного виконання та аналіз рівномірності та тривалості притиску. Вивчення уривків із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації з використанням press roll. Етюди на дріб із притиском (методичні збірники для малого барабана). Вправи на press roll у різних темпах і динаміці. Авторські етюди викладача. Класичні твори для малого барабана (етюди Дельєкла, Подемського). Джазові композиції з використанням press roll. Сучасні оркестрові та ансамблеві твори, де застосовується дріб із притиском. Імпровізаційні виступи з використанням press roll. Опрацювання музичних творів програми. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
	Модульний контроль знань. Диференційований залік		
МОДУЛЬ 3. II курс III семестр			
1, 2, 3, 4	Тема 11. Ghost ноти.	15	Щоденна практика ghost notes з метрономом. Виконання вправ у різних темпах і динаміці. Запис власного виконання та аналіз рівномірності та виразності ghost notes. Вивчення уривків із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації з використанням ghost notes. Етюди на ghost notes (методичні збірники для малого барабана). Вправи на поєднання акцентів і тихих нот. Авторські етюди викладача. Джазові стандарти з використанням ghost notes (Art Blakey, Max Roach). Фанк-композиції (Tower of Power, James Brown). Сучасні рок- та поп-твори з елементами ghost notes. Імпровізаційні виступи з використанням ghost notes. Опрацювання музичних творів програми.
5, 6, 7, 8	Тема 12. Контроль відкритого хету.	15	Щоденна практика відкритого хету з метрономом. Виконання вправ у різних темпах і динаміці. Запис власного виконання та аналіз рівномірності та тривалості відкритого хету. Вивчення уривків із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації з використанням відкритого хету. Етюди на відкритий хет (методичні збірники для ударних). Вправи на поєднання відкритого та закритого хету. Авторські етюди викладача. Рок-композиції з використанням відкритого хету (AC/DC, Led Zeppelin). Джазові стандарти з

			елементами відкритого хету. Фанк- та поп-композиції (James Brown, Tower of Power). Імпровізаційні виступи з використанням відкритого хету. Опрацювання музичних творів програми.
9, 10, 11, 12	Тема 13. Використовування форшлагів на барабанах.	15	Щоденна практика форшлагів з метрономом. Виконання вправ у різних темпах і динаміці. Запис власного виконання та аналіз точності й рівномірності форшлагів. Вивчення уривків із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації з використанням форшлагів. Етюди на форшлаг (методичні збірники для малого барабана). Вправи на поєднання форшлагів із основними ударами. Авторські етюди та вправи викладача. Класичні твори для малого барабана (етюди Дельєкла, Подемського). Джазові стандарти з використанням форшлагів. Фанк- та рок-композиції з елементами форшлагів. Імпровізаційні виступи з використанням форшлагів. Опрацювання музичних творів програми.
13, 14, 15, 16	Тема 14. Використовування форшлагів при грі п'єс та етюдів на малому барабані.	15	Щоденна практика форшлагів з метрономом. Виконання вправ у різних темпах і динамічних відтінках. Запис власного виконання та аналіз точності й рівномірності форшлагів. Вивчення творів із рекомендованого репертуару. Підготовка короткої імпровізації з використанням форшлагів. Етюди на форшлаг (збірники для малого барабана). Вправи на поєднання форшлагів із основними ударами. Авторські етюди викладача. Класичні твори для малого барабана (етюди Дельєкла, Подемського). Джазові стандарти з використанням форшлагів. Фанк- та рок-композиції з елементами форшлагів. Імпровізаційні виступи з використанням форшлагів. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис тез в опорний конспект.
	Модульний контроль знань Екзамен		
МОДУЛЬ 4. II курс IV семестр			
1, 2, 3, 4	Тема 15. Читання нот малим та бас-барабаном.	15	Виконання щоденних технічних вправ (руди-менти, парадидли, акценти). Читання нотних прикладів із поступовим ускладненням ритмічних структур. Робота над концертним репертуаром (п'єси для малого барабана, партії з оркестрових творів). Самоконтроль (фіксація часу занять, труднощів, досягнень). Технічні вправи: Руди-менти (single stroke roll, double stroke roll, paradiddle). Вправи на акценти та динаміку. Читання ритмічних комбінацій у різних розмірах. П'єси для малого барабана (наприклад, етюди Віллоксона). Оркестрові партії з класичних творів (Марші, увертюри). Сучасні композиції для ударних ансамблів.

5, 6, 7, 8	Тема 16. Динамика у рок, поп, джазі і т.д та академічний музиці.	15	Виконання вправ на контроль динаміки (pp–ff, cresc., dim.). Прослуховування прикладів із різних жанрів та спроба їх відтворення. Робота над концертним репертуаром із акцентом на динаміку. Технічні вправи: Контроль сили удару (pp–ff). Вправи на акценти та артикуляцію. Виконання cresc. та dim. у різних темпах. Джазові етюди з акцентами. Поп- та рок-композиції з контрастною динамікою. Академічні твори з широким динамічним діапазоном. Самоконтроль (відмітки про вправи та труднощі в опорному конспекті). Теоретичний аналіз програмних творів. Запис основних тез.
9, 10, 11, 12	Тема 17. Реггі.	15	Виконання вправ на off-beat та синкоповані ритми. Прослуховування творів реггі (Боб Марлі, Пітер Тош) та відтворення ритмічних малюнків. Робота над концертним репертуаром із акцентом на ритмічну точність та динаміку. Ведення опорного конспекту самоконтролю (відмітки про вправи, труднощі, досягнення). Технічні вправи: Off-beat ритми. Синкоповані малюнки. Вправи на акценти у слабкій долі. Боб Марлі ("One Love", "No Woman No Cry"). Композиції Пітера Тоша. Сучасні інтерпретації реггі у ансамблевому виконанні.
13, 14, 15, 16	Тема 18. Контроль подвійних ударів руками.	15	Виконання щоденних вправ на double stroke roll у різних темпах. Робота з метрономом для контролю рівномірності. Відпрацювання подвійних ударів у фрагментах концертних творів. Технічні вправи – Double stroke roll (RRLL). Вправи на зміну темпу та динаміки. Комбінації подвійних ударів із іншими рудиментами. Етюди для малого барабана (Віллоксона). Фрагменти оркестрових партій із використанням подвійних ударів. Самоконтроль (час занять, складні місця, досягнення). Запис результатів самоконтролю в опорному конспекті.
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ 5. III курс V семестр			
1, 2, 3, 4	Тема 19. Босса нова.	15	Робота з науковою та методичною літературою . Підготувати міні-дослідження про одного з композиторів босса нова (на вибір викладача). Вивчити та виконати один твір у стилі босса нова (соло або ансамбль). Теоретичний аналіз програмних творів. Запис основних тез в опорному конспекті. Записати власне виконання та провести самооцінку за критеріями. Порівняти босса нова з іншим жанром (наприклад, джаз-баладою) у письмовій формі. Технічний репертуар (вправи та етюди). Ритмічні основи. Вправи на синкоповані ритми (основний пульс босса нова). Відпрацювання "clave"-структури (2–3 та 3–2 варіанти). Комбінації бас-бочка + хай-хет для створення характерного "легкого" груву. Етюди на рівномірність ударів (руки чергуються на малому барабані). Вправи на динамічні відтінки (від піано до форте). Контроль ghost notes (тихі допоміжні удари).

5, 6, 7, 8	Тема 20. Самба.	15	Робота з науковою та методичною літературою . Підготувати міні-доповідь (до 2 сторінок) про одного з виконавців самби за особистим вибором (наприклад, Жорже Бен, Арі Баррозу). Вивчити та виконати один твір у стилі самба на ударній установці. Записати власне виконання та провести самооцінку за критеріями. Порівняти самбу з іншим жанром (наприклад, босса нова чи румба). Технічний блок. Базові патерни самби: сурдо-ритм адаптований для бас-бочки. Синкопи та акценти: вправи на малому барабані. Хай-хет: рівномірні восьмі з акцентами на слабкі доли. Томи: етюди на варіації ритму та імпровізацію. Вправи на контрастність (pp → ff). Ghost notes – тихі допоміжні удари для створення текстури. Теоретичний аналіз програмних творів. Запис основних тез і понять даного на занятті матеріалу.
9, 10, 11, 12	Тема 21. Дріб подвійними ударами.	15	Вивчити та виконати серію вправ на подвійні удари (від повільного до швидкого темпу). Записати власне виконання та провести самооцінку. Підготувати короткий аналіз використання подвійних ударів у відомих барабанних соло. Запис основних тез і понять в опорний конспект. Виконати етюд або фрагмент твору з використанням double stroke roll. Технічний блок. Базові вправи: R–R–L–L у різних тривалостях (чверті, восьмі, шістнадцяті). Етюди на швидкість: поступове нарощування темпу від 60 до 120 bpm. Динаміка: вправи на контрастність (pp → ff → pp). Комбінації: подвійні удари з переходами на томи та хай-хет. Імпровізація: використання double stroke roll у сольних фрагментах. Етюди для малого барабана з подвійними ударами (наприклад, Wilcoxon Rudimental Swing Solos). Виконання drum solo з використанням double stroke roll. Адаптовані ансамблеві твори, де подвійні удари інтегруються у ритмічний малюнок. Імпровізаційні фрагменти у стилі джаз, рок чи самба з double stroke roll.
13, 14, 15, 16	Тема 22. Шафл 16-ми.	15	Вивчити та виконати серію вправ на shuffle 16th у різних темпах. Записати власне виконання та провести самооцінку. Підготувати короткий аналіз використання shuffle у відомих композиціях. Запис основних тез в опорний конспект. Виконати етюд або фрагмент твору з використанням shuffle 16th. Технічний блок. Вправи: shuffle 16th на малому барабані (R–L чергування). Етюди на швидкість: поступове нарощування темпу від 60 до 120 bpm. Вправи на контрастність (pp → ff → pp). Вправи shuffle-патерни з переходами на томи та хай-хет. Імпровізація: використання shuffle 16th у сольних фрагментах. Етюди для малого барабана у стилі shuffle. Виконання drum solo з використанням shuffle 16th. Адаптовані ансамблеві твори (блюз, рок-н-рол, джаз shuffle). Імпровізаційні фрагменти у стилі Texas Shuffle чи Rosanna Shuffle.
	Модульний контроль знань Екзамен		

МОДУЛЬ 6.
III курс VI семестр

1, 2, 3, 4	Тема 23. Брейки на основні астенатного бас-барабана.	15	Виконати серію вправ на розвиток техніки (руди-менти, подвійні удари, акценти). Підготувати етюд із використанням різних технічних прийомів (roll, paradiddle, shuffle). Записати власне виконання та провести самооцінку. Проаналізувати приклади використання технічних прийомів у відомих барабанних соло. Запис основні тези і поняття в опорний конспект. Виконати імпровізаційний фрагмент, інтегруючи технічні елементи у музичний контекст. Технічний блок. Базові вправи: rudiments (single stroke roll, double stroke roll, paradiddle). Етюди на швидкість: поступове нарощування темпу від 60 до 120 bpm. Вправи на контрастність (pp → ff → pp). поєднання rudiments із переходами на томи та хай-хет. Імпровізація: використання технічних прийомів у сольних фрагментах. Етюди для малого барабана (Wilcoxon, Podemski). Виконання drum solo з використанням rudiments. Адаптовані ансамблеві твори (джаз, рок, фанк). Імпровізаційні фрагменти з інтеграцією технічних прийомів.
5, 6, 7, 8	Тема 24. Фанк.	15	Вивчити фанкові патерни з ghost notes та синкопами. Підготувати етюд у стилі фанк (4–8 тактів). Записати виконання та провести самооцінку. Записати висновки в опорний конспект. Проаналізувати фанкові ритми у композиціях James Brown, Tower of Power, Jamiroquai. Створити власний groove у стилі фанк з використанням технічних елементів. Теоретичний аналіз програмних творів. Робота з науковою та методичною літературою. Записати тези в опорний конспект. Технічний блок. Ghost notes на малому барабані. Syncopated grooves на хай-хеті та Snare. Акценти на слабкі доли (2-а, 4-а шістнадцята). Комбінації з бас-бочкою (стрибки, подвійні удари). Імпровізація у стилі фанк. Етюди у стилі фанк (David Garibaldi, Modern Drummer). Фрагменти з композицій James Brown, Tower of Power. Імпровізаційні соло з фанковими елементами.
9, 10, 11, 12	Тема 25. Гра із метрономом.	15	Виконати вправи з метрономом у трьох темпах: 60, 90, 120 bpm. Записати гру з метрономом у різних режимах (клік на 2 і 4, клік на «а»). Підготувати етюд з метрономом, що включає ghost notes, синкопи, акценти. Провести самооцінку точності таймінгу. Проаналізувати гру професійних барабанщиків у студійних записах. Запис основних тез і понять в опорний конспект. Технічний блок Вправи з метрономом у темпах 60, 90, 120 bpm. Гра з клік-сигналом на 2 і 4, на «а» долі. Вправи на затримку/випередження (ahead/behind the beat). Вправи на ghost notes, синкопи, акценти з метрономом. Імпровізація з метрономом. Етюди з метрономом (Steve Gadd, Benny Greb). Фрагменти з композицій, записаних у студії з клік-треком. Імпровізаційні соло з метрономом.
13, 14,	Тема 26. Контроль читання нот.	15	Щоденне читання нотних прикладів. Виконання ритмічних диктантів та вправ на координацію. Робота з

15, 16			метрономом (різні темпи, акценти). Підготовка репертуару для наступного заняття. Самооцінювання (короткий аналіз успіхів та труднощів). Етюди для ударної установки (різні ритмічні малюнки, зміна метрів). Вправи на парадидли, флами, ролі. Читання партитур для ансамблю. Джазові стандарти (ритмічний акомпанемент). Популярні рок- та поп-композиції. Українські та світові пісні з ударним супроводом. Уривки з академічних творів.
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ 7. IV курс VII семестр			
1, 2, 3	Тема 27. Свінг.	15	Щоденна практика свінгового патерну (ride + hi-hat). Виконання вправ із метрономом у різних темпах. Робота з play-along записами джазових стандартів. Самооцінювання. Записати висновки і опорний конспект. Ride cymbal pattern (свінгова триольна пульсація). Вправи на координацію (ride + hi-hat + snare comping). Етюди на свінг (Wilcoxon – “Rudimental Swing Solos”). Орієнтовна програма “Take the ‘A’ Train” (Duke Ellington). “All of Me” (джазовий стандарт). “Autumn Leaves” (Joseph Kosma). Океан Ельзи – “Без бою”
4, 5, 6	Тема 28. Відмінності у настройці барабанів, залежно від стилю.	15	Практика налаштування барабанів у домашніх умовах. Запис звучання у різних стилях (джаз, рок, поп) для порівняння. Виконання технічних вправ у різних налаштуваннях. Самооцінювання. Записати висновки в опорний конспект. Орієнтовний репертуар. Вправи на малому барабані з різним натягом пластика. Етюди Wilcoxon – “Rudimental Swing Solos” (джазове налаштування). Технічні вправи на томах із різним строем (низький – рок, високий – латина).
7, 8, 9	Тема 29. Дюйм барабанів та підбір тарілок відповідно стилю музики.	15	Практика налаштування барабанів різного діаметра. Запис звучання тарілок у різних стилях для порівняння. Виконання технічних вправ у різних налаштуваннях. Самооцінювання. Запис висновків в опорний конспект. Орієнтовний репертуар: Вправи на малому барабані різного діаметра. Етюди Wilcoxon – “Rudimental Swing Solos” (джазове налаштування). Технічні вправи на томах із різним строем (низький – рок, високий – латина). Duke Ellington – “Take the ‘A’ Train” (джаз, легке налаштування малого барабана, тонкі тарілки). Deep Purple – “Smoke on the Water” (рок, низьке налаштування томів, товсті crash). Океан Ельзи – “Без бою” (поп-рок, середнє налаштування).
10, 11, 12	Тема 30. Лінійні брейки.	15	Щоденна практика лінійних брейків у різних темпах. Виконання вправ із метрономом. Імпровізація власних брейків на основі рудиментів. Заповнення в орієнтовному конспекті самооцінювання. Орієнтовний репертуар. Вправи на лінійні брейки (Snare–Kick–Hi-Hat комбінації). Етюди з книги Gary Chaffee – “Linear Time Playing”. Вправи на координацію рук і ніг у лінійних структурах. Dave Weckl – “Linear Drum Solo” (уривки).

			Steve Gadd – імпровізаційні брейки у джазових стандартах. Океан Ельзи – “Обійми” (аранжування з лінійними брейками). Авторська імпровізація.
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
МОДУЛЬ 8. IV курс VIII			
1, 2, 3, 4	Тема 31. Контроль парадидлів та співвідношення із іншими рудиментами.	15	Щоденна практика парадидлів у різних темпах. Виконання вправ із метрономом. Імпровізація власних ритмічних комбінацій на основі парадидлів. Самооцінювання. Запис висновків в опорному конспекті. Орієнтовний репертуар Single Paradiddle, Double Paradiddle, Paradiddle-diddle. Порівняння з ролами, фламами, драгами. Етюди з книги John S. Pratt – “14 Modern Contest Solos”. Steve Gadd – Drum Solo (уривки з парадидлами). Dave Weckl – “Contemporary Drumset Solos”. Авторська імпровізація студента.
5, 6, 7, 8	Тема 32. Соло.	15	Щоденна практика сольних імпровізацій. Виконання технічних вправ із метрономом. Запис власних сольних виступів на відео для аналізу. Самооцінювання. Запис висновків в опорному конспекті. Орієнтовний репертуар. Етюди з книги Gary Chaffee – “Linear Time Playing”. Вправи на парадидли, ролі, флами у сольному контексті. Імпровізаційні вправи на основі рудиментів. Neil Peart – “YYZ” (Rush) – рок-соло. Dave Weckl – “The Zone” – джаз-ф’южн. Авторська імпровізація студента.
9, 10, 11, 12	Тема 33. Афро-кубинські стилі.	15	Щоденна практика clave та каскара у різних темпах. Виконання вправ із метрономом та play-along. Імпровізація власних афро-кубинських брейків. Самооцінювання. Запис висновків в опорний конспект. Вправи на clave (2-3, 3-2). Каскара на райді + гумбао на бас-барабані. Етюди з книги John Riley – “The Art of Bop Drumming” (афро-кубинські розділи). Tito Puente – “Oye Como Va”. Mongo Santamaria – “Afro Blue”. Авторська імпровізація студента у стилі мамбо/румба.
13, 14, 15, 16	Тема 34. Навички створення своїх барабанних партій.	15	Практика створення власних партій для обраного твору. Запис та аналіз власних варіантів в опорному конспекті. Імпровізація та експерименти з різними стилями. Самооцінювання. Запис висновків в опорному конспекті. Орієнтовний репертуар. Вправи на groove та fill у різних стилях. Етюди з книги Gary Chester – “The New Breed”. Практика створення варіантів партій для стандартних форм (куплет, приспів, бридж). Авторська партія обраного твору. Джазовий стандарт (наприклад, “Autumn Leaves”). Мирослав Скорик – “Мелодія” Латиноамериканський твір (наприклад, “Oye Como Va”).
	Модульний контроль знань Диференційований залік		
	Всього	450	

Організація самостійної роботи

1. Практична творча робота над музичними творами.
2. Технічний музичний матеріал: вправи, гами, етюди. Удосконалення технічної майстерності.

3. Самостійне опрацювання теоретичних тем за програмою.
4. Теоретичний аналіз програмних творів.
5. Гармонічний аналіз програмних творів
6. Педагогічний аналіз програмних творів.
7. Підготовка до написання та оформлення курсової роботи

Методичні рекомендації

Успішному професійному росту майбутнього фахівця сприяє осмислене та сумлінне вдосконалення навичок естрадного виконавства.

Ретельне напрацювання складного комплексу вмінь і постійне їх покращення обов'язково забезпечить достатній рівень майстерності майбутнього естрадного фахівця, який повинен постійно знаходитись у пошуку шляхів і способів удосконалення свого освітнього рівня, знаходити час для опрацювання методичної літератури з фаху, вивчати творчий і життєвий шлях славетних музикантів.

Майбутній фахівець повинен дуже відповідально ставитись до такого роду діяльності, як самостійна робота, ніколи не забувати, що тільки талант, помножений на працелюбність, здатний принести плоди майстерності. Тому необхідно прикладати максимум зусиль для поглибленого засвоєння та закріплення знань, умінь і навичок, обумовлених навчальним процесом.

Завдання та вправи з фаху для самостійного опрацювання надає викладач, вони мають конкретні цілі оволодіння тим чи іншим прийомом, впливають з висновку уроку, їх закріплюють демонструють на наступному занятті.

Сумлінне виконання самостійних завдань поступово забезпечить обґрунтовану впевненість професійне вдосконалення.

Здобувач вищої освіти повинен уміти:

самостійно опрацьовувати матеріал, дотримуючись при цьому рекомендацій із застережень викладача;

аналізувати свої професійні творчі надбання;

творчо мислити;

відчувати логіку смислового й емоційного розвитку твору.

Майбутньому артисту естради необхідно розширювати свої професійні творчі уявлення, прослуховуючи записи виступів видатних майстрів всесвітнього рівня, аналізуючи стиль виконання, емоційно-психологічну насиченість гри, технічний рівень тощо. Така самостійна робота допоможе формуванню художнього смаку та пошуку власної виконавської манери. Здобувач вищої освіти повинен бути зацікавленим і цілеспрямованим у навчанні.

Індивідуальні заняття

Серед багатьох сучасних принципів високої професійної підготовки здобувача освіти під час вивчення навчального освітнього компоненту «Спеціальний клас за видами» на ключових позиціях є індивідуально орієнтований підхід до здобувачів вищої освіти, що означає врахування індивідуальних особливостей особистості.

- Індивідуальні заняття зі здобувачем вищої освіти зорієнтовані на:
- Вміння контролювати якість та характер звуковидобування.
- Виконувати твори і вправи, використовуючи логічну і зручну аплікатуру.
- Застосовувати засоби музичної виразності (темп і динаміка) для втілення художнього задуму твору.
- Виконувати на інструменті музичний матеріал, розуміє форму твору.
- Вміти розподіляти силу пальців під час виконання сильних і слабких долей.
- Імпровізувати ритмічні варіанти гами із використанням вивчених моделей.
- Робити попередній елементарний аналіз основних ладових функцій мелодичної та басової ліній
- Вміти застосовувати вивчені прийоми та штрихи у творах згідно з образно-виразними вимогами.
- Virізняти на слух блюз, відчуває його настрій, характер, розуміти специфіку звучання.
- Розрізняти виразні особливості побудови вокального та інструментального типів мелодій.
- Відтворювати складні ритмічні моделі на інструменті
- Імпровізувати, ускладнюючи ритмічний малюнок на окремих долях.

- Формувати слухове уявлення про блюзовий лад.
- Володіти основними прийомами звуковидобування, вміти їх вірно застосовувати на практиці, контролювати якість звука, динаміку, артикуляцію.

Рекомендована література

Основна

1. Александрова, Наталія Глібівна. Інтонування як типологічний чинник музичної композиції. На матеріалі української камерно-інструментальної творчості [Текст] : навч.-метод. посіб. для викладачів та здобувачів освіти вищ. навч. муз. закл. III-IV рівнів акредитації / Н. Г. Александрова ; Одес. нац. муз. акад. ім. А. В. Нежданової. - Одеса : Астропринт, 2015. - 164,
2. Бурдь В. Г. «Теорія і методика професійного навчання здобувачів освіти-виконавців художньому інтонуванню на ударних інструментах»
3. Добрі Палієв “ П’єси для малого барабана в супроводі фортепіано”
4. Купинський К. М. “ Школа гри на ударних інструментах”
5. Лазарев С. Соціокультурні аспекти масової електронної музики: науково освітній ракурс Професійна мистецька освіта : науково-методичні аспекти: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції. 26-27.02 2025. К.: Міленіум, 2025р. 92с.
6. Мисько А.А. та Цюлюпа Н.Л. Ударні інструменти в культурно-мистецькому житті рівненщини. Історія становлення та перспективи розвитку духової музики в контексті національної культури України та зарубіжжя, 2019 (Вип.11). с. 92-96.
7. Овсянніков В. Майстерність як найвищий рівень діяльності педагога. Матеріали науково-практичної конференції «Професійна мистецька освіта: методичні аспекти» КЗВО КОР «Академія мистецтв ім. П.Чубинського», 2023 р., с.42
8. Овсянніков В. Рок-музика, як інтернаціональний протестний компонент європикінця 1980-х - початку1990-х років. The 6th International scientific and practical conference “Priority directions of science and technology development” (February 20-22, 2021) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2021. 987 p.
9. В. Осадчук “ Этюди для малого барабана” Випуск 1, випуск 2
10. Романовський В.І. Особливості формування української національної школи гри на духових та ударних інструментах. «Young Scientist» № 11 (51) November, 2017.
11. Тормахова В. Розвиток навичок імпровізування на уроках джазового сольфеджіо., Матеріали щорічної науково-практичної інтернет-конференції професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів, магістрів та студентів «Музика в діалозі з сучасністю: мистецькі, педагогічні, комунікаційні аспекти музичної культури України ХХІ століття». – Київ: КНУКіМ, 2020. – 223 с.
12. Тюфлін М. Ю. «Реальна доля на ударній установці»
13. Філатова, Ольга Олександрівна. Жанровий генезис виконавського діалогу в музиці (на матеріалі камерно-вокальної творчості) [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / О.О.Філатова ; Одеська держ. музична академія ім. А.В.Нежданової. - О., 2005. - 15с.
14. Шабанова Ю.А. Філософія и музыка: місто зустрічі – людина. Днепр: ЛІРА, 2017. 172 с
15. Шмидт У. У пошуках ідеї твору – у чому полягає сенс музичного твору. Київськемузикознавство. 2010. В. 33. С. 58–65.
16. Черноіваненко А.Д. Про деякі передумови автономізації музичного інструменталізму. Міжнародний вісник: культурологія, філологія, музикознавство. 2016. В. I (6).
17. Ясюк Т. Провідні тенденції професійної підготовки в мистецькій освіті. Професійна мистецька освіта. Методичні аспекти: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф., 07.02.2024/ МОН України; КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». — Київ: Академперіодика, 2024. — 83 с.
18. Buddy Rich’s. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006. 120 p.
19. Burns R., Feldstein S. Elementary percussion solos. Frankfurt : Alfred Music, 1999. 156 p.
20. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.
21. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Be-Bop. Book & CD-ROM. Van Nuys,
22. California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
23. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the
24. Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California :
25. Alfred Music, 2009. 64 p.

26. Trends in performance on percussion instruments in musical practice of the XXI century on the example of arrangements of Ukrainian songs. (2024). ResearchGate
27. Louies Bellson “Modern reading text in 4/4”
28. Louies Bellson “Old time leading text”
29. Charlie Fechter “Golf clubs on Fences I have known”
30. Dave Weckl “Ultimate play along” vol.1
31. Dave Weckl “Ultimate play along” vol.2
32. Dave Weckl “In session”
33. Dennis Chambers “In the pocket”
34. Dennis Chambers “Serious moves”
35. David Garibaldi “The funky beat”
36. David Garibaldi “Future sound”
37. David Garibaldi “The code of funk”
38. Jim Chapin “Advanced techniques for the modern drummer”
39. Cristiano Micalizzi “Enciclopedia dei ritmi per batteria e basso”
40. Lincoln Goines & Robbie Amen “Funkifying the clave”
41. Nelson Faria & Cliff Corman “Inside the Brazilian rhythm section”
42. Horacio El negro Hernandez “Conversation in clave”
43. John Riley “Art of bop drumming” vol. 1
44. John Riley “Art of bop drumming” vol. 2
45. Johnny Rabb “Jungle metodo”
46. Maria Martinez “Coordination for drums

Додаткова

1. Drum Rudiments. Percussive Arts Society PAS. URL: youtube.com/watch?v=ONTwonwbnNA(дата звернення: 20.12.2019).
2. Afro-Cuban Coordination for Drumset / Maria Martinez. Los Angeles, California : MusiciansInstitute Press, 1999. 80 p.
3. Buddy Rich’s. Modern interpretation of snare drum rudiments / Ted MacKenzie, Buddy Rich. Book/2-DVDs. New York : Music Sales America, 2006. 120 p.
4. Burns R., Feldstein S. Elementary percussion solos. Frankfurt : Alfred Music, 1999. 156 p.
5. Chambers D. Serious Moves. DVD. Alfred Pub Co. 2005.
6. Chapin J. Advanced Techniques for the Modern Drummer: Coordinated Independence as Applied to Jazz and Be-Bop. Book & CD-ROM. Van Nuys, California : Alfred Music, 2002. Vol. 1. 64 p.
7. Contemporary Drumset Techniques: Innovative Concepts for the Contemporary Drummer / Rick Latham. Book & 4 CDs. Van Nuys, California : Alfred Music, 2009. 64 p.
8. Linear Drumming. Spiral-bound / Mike Johnston. MIKESLESSIONS. 2012. 84 p.
9. Linear Time Playing: Funk & Fusion Grooves for the Modern Styles /
10. Gary Chaffee. Book & CD. Van Nuys, California : Alfred Music, 1993. 72 p.
11. 3Stone George Lawrence. Stick Control For The Snare Drummer. George B. Stone & Son, Inc.; Cover Stained edition. 1985. 44 p.
12. Tommy Egoe’s. Grooveessentials. DVD. 1996. 96 p.
13. Weckl D. A Natural Evolution, How To Develop Technique. DVD. 2008. 60 minutes.
14. Weckl D. Back to Basics: An Encyclopedia of Drumming Techniques. John Riley, Dave Weckl. Book & CD. Van Nuys, California : Alfred Music, 1993. 44 p.

Політика освітнього компоненту

Після опанування навчальної освітнього компоненту «Музично-творча діяльність. Ударні інструменти» здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень;
- теорію, основні принципи, методи і поняття навчання та професійної діяльності;
- предмет освітнього компоненту, її структуру, категоріальний апарат;
- основні методи гри;
- сучасні тенденції розвитку естрадного інструментального мистецтва;
- найбільш відомих авторів інструментальних методик та їх головні праці;
- основні прийоми;

- засоби музичної виразності

вміти:

- розв'язувати складні непередбачувані завдання і проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчанні, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації, вибір методів та інструментальних засобів,
- застосовувати інноваційні підходи у навчанні;
- трансформувати теоретичні знання у практичне застосування;
- робити записи свого виконання й аналізувати їх;
- аналізувати манеру виконання та прийоми інших музикантів;
- застосовувати одержані знання при вирішенні професійних завдань;
- розуміти й об'єктивно оцінювати власні досягнення;
- володіти методологією й методами пізнання творчої діяльності;
- вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем, досягнення консенсусу.

Навички soft skills:

Навички самоорганізації. Презентаційні навички.

Здатність оволодівати сучасною інформацією. Демонструвати критичне мислення.

Участь в концертних програмах Академії.

Самовдосконалення в творчих концертних заходах, набуття практичних компетентностей музичного мистецтва.

Значна роль у самомендджменті та самовдосконаленні відіграє практична діяльність здобувачів вищої освіти на міжнародних та всеукраїнських конкурсах, фестивалях, у концертних програмах Молодіжній громадській організації «Студконцерт» Академії. Таким чином здобувачі вищої освіти мають можливість самопрезентації, отримати практику публічних виступів, що спрямовує на управління емоціями, стресом, власним розвитком.

Контроль якості знань здобувачів вищої освіти:

Протягом навчання використовується система кредитно-модульного контролю. До структури модуля освітнього компоненту входять:

- аудиторна практична робота здобувача освіти або спілкування через сервіси онлайн-зв'язку (за умови дистанційного навчання);
- виконання індивідуальних завдань
- фронтальне опитування, виконання індивідуальних завдань, розв'язання практичних ситуацій, виконання практичних завдань;
- самостійна робота здобувача освіти.

Протягом навчання постійно здійснюється поточний контроль, в кінці кожного семестру модульний (семестровий) контроль – диференційований залік та/або екзамен.

Поточний контроль - це оцінювання засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу під час проведення індивідуальних занять.

Модульний (семестровий) контроль – це період підведення підсумків навчальної роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру (модуля).

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачам освіти орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Політика оцінювання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення модуля підсумовуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До контролю модуля допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Оцінювання диференційованого заліку відбувається за 20-бальною шкалою.

Оцінювання екзамену відбувається за 30-бальною шкалою.

За результатами семестру здобувач освіти отримує підсумкову оцінку *за 100-бальною шкалою*, яка розраховується як середньозважене оцінок: за змістові модулі, самостійну роботу, диференційований залік та/або екзамен. *Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав від 60 до 100 балів.* Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів.* Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача освіти. Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) визначаються кафедрою, й доводяться до відома здобувачів освіти на початку семестру

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	МОДУЛЬ 1		МОДУЛЬ 2		МОДУЛЬ 3		МОДУЛЬ 4		МОДУЛЬ 5		МОДУЛЬ 6		МОДУЛЬ 7		МОДУЛЬ 8	
	Кількість	Максимальна кількість балів														
Робота на індивідуальних заняттях	9	45	7	35	9	45	7	35	9	45	7	35	7	35	9	45
Колоквіум	2	10	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10	1	5	2	10
Концертний виступ	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	50	1	5
Самостійна робота	4	20	3	15	3	15	3	15	3	15	3	15	3	16	3	15
Диф. залік	1	20			1	20			1	20					1	20
Екзамен			1	30			1	30			1	30	1	30		
	17	100	15	100	17	100	15	100	17	100	15	100	15	100	17	100
Курсова робота															1	100
Атестаційний екзамен. Публічна демонстрація сольної концертної програми															1	100

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС –А, В, С, D, E, FX, F).

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
74-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-73	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)

Політика щодо перескладання та оскарження оцінки. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу голови кафедри за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи здобувача освіти повідомить його про своє рішення.

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика та принципи академічної доброчесності визначені у Положенні «Про академічну доброчесність» КЗВО КОП «Академії мистецтв імені Павла Чубинського»

Політика щодо відвідування.

Відвідування видів навчальних занять (крім консультацій) є обов'язковим для здобувачів освіти, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Комунальному закладі вищої освіти Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського». Присутність здобувачів – це важливий критерій оцінювання результатів навчання, зважаючи на теоретичну і практичну складність освітнього компоненту. У випадку наявності довідки від лікаря призначається відпрацювання занять в інший час за індивідуальною програмою. За умови дистанційного навчання важлива присутність здобувача освіти та систематичне виконання завдань під час онлайн-зустрічей у Google-Meet. Запізнення на фахові заняття є не припустимими.